

РѢКЪ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 6-го Октября, 1904. Число 40.

Vol. XII. Scranton, Pa.. Thursday, October 6, 1904. No. 40.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Жовтень.

6	Ч	Зачатіа Іоанна Крест.
7	П.	Тѣла перемученица
8	С.	Бвфросвія
9	Н.	† Прест. Іоанна Бв.
10	П.	Казиміра
11	В.	Харистонъ
12	С.	Кіріакъ

— ПРЕЗИДЕНТЪ Спол. Державъ, Рузвелтъ, зробивъ европейскимъ державамъ пропозицію, щоби сего року, коли веде ся російсько-япанська война, скликати знова мирову конференцію до Гаги, дебы може удало ся въ мировый способъ закончить сю войну. На сю пропозицію відповѣла Росія, що теперъ, коли веде ся война, не годить ся на жадный мировый конференції. По сконченю войны, возьме радо въ нѣй участь. Однѣ часописи американскій и заграничній приняли се зъ одушевленіемъ, другі же іронічно кажуть, що Рузвелтъ лишъ для рекламы се робить, божь выборы на президента за каркомъ.

— МАРИНАРКА военна Сп. Державъ побольшилась о оденъ великанскій розмѣровъ военный корабель. Довжина его выносьть 450 стѣпъ, а ширина 45. Цѣлый корабель збудованый зѣ стали. На нѣмъ мѣстить ся 74 рѣжного калібру пушокъ. Залога корабля выносьть 42 офіцеровъ и 761 рядовыхъ. Будова сего корабля коштувала нѣ меньше нѣ больше якъ 4,212,000 долларѣвъ. Колько то людей бѣднхъ запомоглобы ся тими грѣшми.

— ЧАСОМЪ звѣрина милѣйша човѣкови якъ жѣнка. Сего доказомъ е завѣщане одного човѣка зъ Нью Йорку, который передъ смертію записавъ \$600 на удержане своего коня, а рипту матку въ сумѣ \$150 записавъ жѣнцѣ.

— ЦѢКАВЫЙ тестаментъ полишила одна жѣнка, котра померла передъ колькома днями въ Нью-Йорку. Въ завѣщаніи своимъ при-

значила своему пасербови весь свой мастокъ, который складавъ ся зъ одного доллара, и дала йому повномочіе відобрати відъ судѣжки \$5, который еѣ передъ смертію пожичила. Тестаментъ сей зѣставъ урядово выготовлений.

— ВЪ Нью-Йорку приключивъ ся слѣдующій випадокъ. Одень човѣкъ, що мавъ жѣнку и пятеро дѣтей оженивъ ся зъ другою молодою дѣвчиною. Коли перша жѣнка о томъ доведла ся, заскаржила його до суда. Судъ присудивъ, що мае на удержане першой жѣнки и дѣтей платити тыжнево \$5.

— НА всесвѣтній выставѣ въ Сень Луї, въ галеріи образѣвъ були выставлені портреты російского царя Микола II. Тыми днями якийсь невыслѣженный збиточникъ посмарувавъ и понащивъ всѣ тѣ портреты.

— МѢСТО Тринідадъ, котре лежить надъ рѣкою Анимасъ въ Кол. зѣстало майже цѣлковито затоплене водою. Въ наслѣдокъ зливныхъ дощѣвъ, котрі тревали черезъ цѣлу ночь зъ 30. на 1. жовтня и страшного хмаролому, възбрала рѣка и въ короткомъ часѣ затопила мѣсто. Се дѣяло ся въ ночи. Всѣ проводники газовой пониженъ водою, такъ само лампы электричній. Темнота залыгла цѣле мѣсто, вода подносила ся, а народъ не знавъ куда утѣкати. Наступила страшная паника. Доперва коли на вышнихъ мѣстахъ поставлено лѣхтарнѣ на знакъ, що тамъ ратунокъ, народъ успокоивъ ся. Чи суть які жертвы въ людяхъ, поки що не знати.

— ЗѢ дому божевѣльныхъ на Вордсѣ Айлендѣ, Н. Й. утѣкъ 70-лѣтній божевѣльный старецъ и припшовъ до мѣщанина своей жѣнки и дѣтей. Тутъ дорывавъ ся револьвера и ножа и загрозивъ родинѣ, що всѣхъ повьстрѣлае и пожомъ попробуе за те, що

его зъ дому выправили. Родина донесла полиціи, а та по довгихъ заходахъ, зъ нараженемъ власного житя, бо божевѣльный грозивъ, що застрѣлитъ каждого, хто до него приступитъ, остаточно спѣймала його и на задъ відвезла до заведеня для божевѣльныхъ.

— УЧЕНЫЙ нѣмецкій дръ Блюменталь написавъ книжку, въ котрой представляе який е устрѣй Сп. Державъ и каже, що всѣ культурный европейскій державы повинны бы въ той самъ способъ звязати ся, а певно, що годѣ на цѣломъ свѣтѣ наставъ бы миръ и тодѣ дбало бы ся не о престолъ, але о лучшу долю народа.

— НЕЗВЫЧАЙНА пригода лучилась одной молодой дамѣ зъ Філяделфій. Дамата хотѣла вступити до театру яко спѣвачка и въ той цѣли запѣнала ся зъ якимсь нью-йорскимъ агентомъ театральнымъ. Агентъ сей завѣзавъ еѣ до Нью-Йорку, абы представити еѣ директору театру. Дамата приѣхала, всѣла зъ агентомъ до повозу и поѣхала нѣбыто до директора. По дорожѣ агентъ зробивъ увагу дамѣ, що директоръ не любить, якъ жѣнка мае на собѣ богато золота и другихъ дороговѣнностей,

радивъ ей проте поздоймати перстенѣ зъ брылантами, кольчички, годинникъ, брошки и такъ далше, и все те схвати. Дамата послушала, и кола всео поздоймала, нагло ударивъ еѣ въ голову фальшивый агентъ и вхопивши дороговѣнности выскочивъ зъ повоза. Дамата наробила крику, надбѣгла полиція и въ короткомъ часѣ зловила гарного агента театрального. Дамѣ відкотѣлось вже вступати до театру и повернула до Філяделфій.

— НА Буковинѣ въ Кѣчмани отворено руску гімназію, до котрой вписало ся 103 учениковъ, мѣжъ ними е 86 Русяковъ, 11

Нѣмцѣвъ, 4 Поляковъ и 2 Чехѣвъ.

— ВЪ Австро-Угорскій монархіи мають завести въ найкоротшомъ часѣ дволѣтню войскову службу. Проектъ закона въ сѣй справѣ мае бути предложеный радѣ державной заразъ на першихъ засѣданахъ.

— ФРАНЦУЗЪ Рауль Піететъ зладивъ сталевый цилиндръ выложенный футромъ, высокій на 5 стѣпъ. Въ нѣмъ умѣщуе ся хорого на груди, жолудокъ або нирки на 5 до 15 хвилъ. Мѣшанина квасу сѣркового и вугляного кружить при помочи помпъ мѣжъ подвійными стѣнами цилиндра. Піететъ впевнюе, що по осьмикратномъ примѣненю сего средства, вылѣчивъ ся зъ диспепсії, що тревала 15 лѣтъ.

— ВЪ нѣмецкій арміи служить 15 Китайцѣвъ, котрыхъ выправило тамтуда китайське правительство, абы они познали який ладъ пануе середъ европейского войска. Нѣмецкій часописи дуже остро проти сего выступають, кажучи, що Нѣмеччина учить тыхъ Китайцѣвъ якъ они мають потѣмъ побивати бѣлу расу. Недосить того що жовтокожій Япанцѣ побивають бѣлыхъ Росіянъ, але Нѣмцѣ дають можність жовтымъ Китайцямъ, познати цѣлый европейскій устрѣй войсковый, а та наука буде на то обернена, щоби міліоны жовтокожихъ на ладъ европейскій поборювали передовѣсѣмъ своихъ учителей, божь Нѣмцѣ мають въ Китаю великій нѣмецкій колоніи.

— ВЪ одномъ зъ послѣднихъ чиселъ „Свободы“ донесли мы що военный судъ Спол. Дер. засудивъ одного жовнѣра дезертера на смерть, а вырокъ сей подавъ судъ през. Рузвелтовъ до затвердження. На дняхъ розглянувъ президентъ акта оскарження, и на подставѣ тыхъ актовъ внѣсь засудъ

смерти и вернувъ дезертерѣ повну свободу.

— ЯКЪ звѣсно въ пристаны Сень Франсиско находить ся російскій военный корабель „Лена“ въ направѣ. Теперъ доносятъ зъ відтамъ, що больша часть залогі того корабля утѣкла, такъ, що коли корабель буде вже направленный, не буде зъ кимъ відплисти.

— НА полиційну стацию одной зъ дѣльницъ мѣста Нью-Йорку привѣвъ полицменъ малого човѣка карла, высокого не больше якъ на 2½ стопы. Коли судія запытавъ, чому вѣвъ його привѣвъ відповѣвъ полицменъ, що мусѣвъ карлика арештувати, позаякъ сей находивъ ся нетверезомъ станѣ и выкликувавъ збѣговиче людей. Карликъ оправдувавъ ся передъ судію въ сей способъ, що упивъ ся зъ великого горя, позаякъ стративъ мѣсце въ одномъ зъ цирковъ Куні Айлендѣ. Теперъ мусить взяти ся до якои фізичной работы, бо инакше згине зъ голоду. Маленького човѣка выпустивъ судія на волю.

— ЯКЪ доносятъ петербургскій часописи, цѣрева проводить майже цѣлый день при колысцѣ сына. Цѣрь же, якъ лише встане сейчасъ приходитъ до комнаты своего „наслѣдника“ и вже на дорожѣ питае: „Якъ ся мае Альоша?“ Займае ся необычайно живо развиткомъ дитины; подсеуе ему подъ очи рѣжній предметы, щоби знати, до чого напередъ вытѣгне дитина руку. Недавно подсеунувъ їй велику емаліовану козацку файку, а коли дитина взяла за цибухъ и нехотѣла пустити, сказавъ: „Мой сынъ буде козакомъ“. Въ Петергофѣ всео подпорядковане малому Альошѣ. Его сестры усунуно на другій плянь, зъ чого найбільше недоволена великая княжна Ольга и голосно нарѣкае на своего брата, изъ за котрого мало коли ви-

дять-матѣрь. Лѣкарѣ д-ръ Огъ и д-ръ Тиршъ, що були при народинахъ, одержали надзвычайну вынагороду по 100.000 рублѣвъ.

— ВЪ Сегединѣ на Угорщинѣ умерла Тереса Ледечъ наслѣдкомъ незручной операції, яку перебула тому три роки на клініцѣ въ Будапештѣ. Въ послѣднихъ часахъ стала Ледечъ жалувати ся на страшный болѣ и незабаромъ утворила ся отверта рана, котра повстала черезъ те, що при операції забули въ ей животѣ и зашили малый хірургічній инструментъ, званный pince haemostatique. Недужа умерла наслѣдкомъ сей раны а незручному операторѣ выточено процесь.

— ДО одного адвоката, прийшовъ его сусѣдъ порадити ся, чи, якъ чужій пѣсь стягне комусъ зъ кухнѣ мяса, можна відъ властителя пса домогати ся вынагороды за мясо. Адвокатъ: Очевидно! Сусѣдъ: Въ такомъ случаю будете такъ добрый заплатити менѣ двѣ короны; то вѣшь пѣсь укравъ мясо зъ моей кухнѣ. Адвокатъ: Добре, пане, але и менѣ належить ся відъ васъ десять коронъ за нѣшню порадѣ. Отже відтягнѣть собѣ двѣ короны и выплатѣть менѣ прочихъ вѣсѣмъ коронъ...

Торжественное благословение

основанія гр. кав. русской новой а каменной церкви будетъ отбываться 9-го октября 1904 въ Пунксугавней-Линдсей, Па., когда священнодѣйствовать будетъ высокопреподобный О. Андрей Годобай, при содѣйствованіи больше священниковъ. На сіе для цѣлу околеди радостное Торжество соучаствитися сердечно запрошуются всѣ руски и словенски братства, и всѣ православные христіани, на нашей околеди живущіи.

Линдсей, Па., 24-го Сентября 1904.

Въ имени церковной рады:

165 О. Антоній Мглей,

мѣстный священникъ—председатель.

ДАГОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку мащичу въ собѣ цѣной інформації и рады для мужикъ, жѣнокъ и дѣтей, сѣи подлѣте свое имя на адресъ:

P. O. Box 268, Madison Sq., New York

О підземнихъ скарбахъ.

Розповѣвъ Андрій Намішескій.

Кожный зъ читачѣвъ бувъ въ Старомъ Краю, Австріи або Росіи а теперъ жие въ Новомъ Краю. Кождый знае, що Старый Край е бѣдный, а Новый Край е богатый.

Яка причина тому? Чимъ рожнитъ ся Старый Край водѣ Нового? Пригляньмо ся.

Старый край мае поля, сѣножати, лѣсы и т. д., такъ якъ и Новый. Въ Старомъ Краю растутъ и жають рожни звѣрята, такъ якъ и въ Новомъ. Старый Край мае такъ само лѣто и зиму, весну и сѣнь якъ и Новый. Значить свѣтъ рослинъ и звѣрятъ е въ Старомъ и Новомъ Краю однаковий. Такожъ кліматъ е больше менше однаковий.

Е однакъ въ одномъ велика рожниця межи Старымъ и Новымъ Свѣтомъ.

Новый Свѣтъ мае майны а стара наша вѣтчина ихъ не мае.

Хто зъ читачѣвъ бувъ въ Пенсилвеніи, той знае якъ богатства крыють ся тамъ подѣ землею. Ба хто бувъ въ Пенсилвеніи, той знае, що тѣлько тамъ богато фабрикъ, де богато майновъ. Тѣлько тамъ розвиваея широкий промыслъ и гандель, де е майны.

Бачите теперъ, що Старый нашъ Край не може бути богатый, а новый мусить бути богатый. Бачите теперъ, що е не тѣлько богатство надѣ землею — рослины и звѣрята, а е ще богатство подѣ землею — мінералы.

Що то суть мінералы? Що належить до мінераловъ?

До мінераловъ належить: уголь камѣнный, нафта, желѣзо, золото, діамантъ, соль, мѣдь, цина, олово, цинкъ, гіпсъ, графітъ, вапно, камѣне и т. д.

Якъ бачите рѣчи неживы або неорганичны.

Коли я вычисливъ вамъ деякы мінералы и коли сказавъ, що ихъ добувае ся въ майнахъ и вони дають наибольшу часть сирого матеріалу для фабрикъ, котры зъ нихъ выроблюють усякыя потребности рѣчи, якъ на пр. зъ желѣза: плуги, шины, мечѣ и т. д., то вы зрозумѣте, якъ важно и цѣкаво дѣзнатися богато рѣчѣвъ про тѣ мінералы. Воно важно, ще и для того, що богато нашихъ людей працуетъ и буде працювати въ майнахъ.

А тому буду поволи розказувати про усѣ важны мінералы, якъ и де находятъ ся и до чого служатъ. Зачну водѣ чорного вугля, а скѣнчу водою.

Вуголь камѣнный.

Нѣ оденъ другой мінералъ, окрѣмъ желѣза, не е людямъ такъ пожиточный якъ вуголь. Вуголь дае намъ опалъ и свѣтло. Свѣтло и тепло есть же намъ доконче потрібне, такъ якъ харчѣ. Вуголь порушуе крѣмъ того кораблѣ и локомотивы и вводитъ въ рухъ деякы машины. Тѣльки тѣ краѣ можуть розвинути промыслы, що мають уголь, бо до котловъ паровыхъ не стало бы деревьевъ зъ усѣхъ лѣсовъ свѣта, а нѣ на одинъ рокъ. Такъ само тѣлько тѣ краѣ, що мають уголь, могутъ розвинути великій гандель, бо могутъ выправити въ рухъ локомотивы и кораблѣ. А подумайте, кѣлько зарабатывае хотьбы одинъ корабель перевозный, що везе 3.000 людей а водѣ каждого чоловѣка рахуйте тѣлько 30 долларовъ. Се робить 90.000 долларовъ за оденъ разъ! А такихъ кораблѣвъ сотки!

А думаю, що вамъ цѣкаво буде знати, звѣдки бере ся камѣне вугля, и то не тѣлько зъ цѣкавости, а такожъ тому, що такой робѣтникъ, котрый знае, якъ повставъ вуголь, може лекше знати, де его подѣ землею шукати и якъ воно тамъ находится ся, тому може и большій грошѣ брати.

Щобъ однакъ водѣповѣсти на пытане, якъ воно повстало, я мушу сягнути глибше зъ науки геологій, а то тому, що та наука намъ не одно такъ скаже, що намъ буде потрібне и при инчихъ мінералахъ.

Коли глянете на небо, бачите богато тысячѣвъ звѣздъ — бѣлыхъ, синихъ, жовтыхъ и червонихъ. Тѣ усѣ звѣзды, то великій кулѣ огняный, много большій, якъ наша земля. Кто-жъ не вѣритъ, що вони великій, хай роздумае надѣ слѣдующимъ. Сонце выдаетъ ся намъ такой величины якъ футболь, котрымъ бавлять ся Американе. Чи така невелика куля могла бы освѣтити и огрѣти цѣлу землю? Зъ того бачите, що воно мусить бути страхъ велике. Такъ само звѣзды великій. Вони огняный, такъ якъ и сонце е огняною кулею.

Такою огняною кулею была колись и наша земля. Усе було на земли въ станѣ пыльномъ; камѣне и желѣзо и все такъ было пыльное, якъ розтоплене желѣзо въ печи або якъ маса на дзвонъ, або якъ лѣва, що выплывае деколи зъ вулкану зѣ середины землѣ.

Та поволи та маса огниста почала остигати и поволи на верха почала творити ся сразу тонка поволока, потѣмъ чимъ разъ грубша скорупа камѣнна. Въ серединѣ однакъ кипѣла маса и та маса неразъ прорывалась черезъ скорупу и выпливала на верха и остигала. Тодѣ дѣялось тое, що теперъ починае робити

ся на сонці, якъ кажутъ астрономы, котры дивлять ся на сонце телескопами, се е великими побольшающими и протягающими силами.

Подумайте далѣ, що така скорупа вже утворилась и земля остигае далѣ. Кождый хто робивъ въ фабрикахъ металлу, знае, що кождый мінералъ, коли остигае то зменьшуея. Такъ само земля, коли далѣ остигала, то стягалась и на нѣй почали робити ся величезны фалды — на мило высокій фалды. Тѣ фалды, то были першій горы.

Пытане теперъ — де тодѣ було море?

Кождый знае, що дощъ бере ся зъ пары водной, котра находится ся въ воздухѣ. Та пара водна улѣтае зъ воды подѣ впливомъ тепла сонѣчного, такъ якъ на кухни пара паруетъ зъ горшка подѣ впливомъ тепла огня. Колижъ повѣе зимнійшій вѣтеръ, то пара водна въ воздухѣ згущуея и паде на землю яко дощъ або градъ, або снѣгъ.

Лѣтомъ, коли велика спека, то часомъ высохнутъ усѣ ровы и болота, отъ якъ того року въ Старомъ Краю, а дощу нема, а то головно для тѣго, що горячий воздухъ може помѣстити въ собѣ больше пары, якъ зимній. Загаломъ е регула, що чимъ горячѣйшій воздухъ тымъ больше мѣститъ въ собѣ пары.

Зъ того зрозумѣмо, що въ часахъ, коли земля была ще горяча, то уся вода, котра теперъ въ мори — тодѣ находилась въ воздухѣ въ станѣ пары и та пара подносилась въ гору, тамъ згущувалась подѣ впливомъ зимна и падала яко дощъ въ низъ; але вже по дорожѣ зновъ кроплѣ еи перемѣнялись въ пару и зновъ подносились въ гору. Опѣсля коли земля ще больше остудилась, то дощѣ падали на землю, вода парувала и зновъ падала. Такъ дѣялось довгѣ-довгѣ часы.

Рѣвночасно зъ тыми безъустанными зливами и парованемъ скорупа землѣ крѣмъ фалдованя подлягала ще другому процесови, ще другой змѣнѣ. Та скорупа землѣ разъ у разъ на однихъ мѣсцяхъ обнижуея на другихъ подноситься ся. Той процессъ водбуваея и водбуваея по всѣ часы, хоть дуже поволи. Тѣ мѣсця, де земля поднеслась утворили континенты, або сушѣ, тѣ же зновъ, де вона обнизилась дали мѣсце морямъ. Именно, зѣ того разъ большимъ остиганемъ землѣ часть воды, що упала на землю, вже не поднеслась яко пара, а сплила на низшій мѣсця и почала творити озера, зъ котрыхъ поволи повстали моря.

Въ той способѣ воддѣлила ся суша водѣ моря.

Я сказавъ, що горы повстали черезъ те, що земля стягалась, корчилась, такъ якъ яблоко, котре высихае и творить зморщкы. Тѣ зморщкы землѣ то горы.

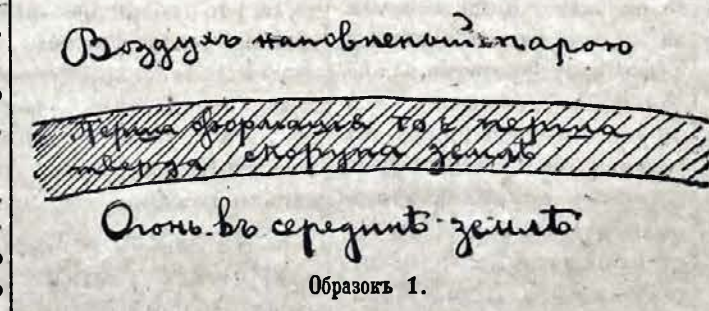
Якъ мы знаемо, що земля корчилась и фалдувалась? — Се знаемо зъ того, що на многихъ мѣсцяхъ землѣ бачимо, що версты камѣня не лежать рѣвно-поземо — а цѣлкомъ похилено. Се кождый може де-небудѣ бачити, прим. въ горахъ Пенсилвеніи.

Чи горы по вѣкъ вѣка задержують ту саму форму? Хто приглядае ся горами, той бачивъ, якъ вони порозрываны. Можна бачити, що наибольшій горы зъ найтвердшого камѣня вода розрывае поперечными долинами, ломить ихъ, выривае величезны скалы, разбивае ихъ, несе въ долину, товче на дробный камѣнь, выгладжуе, полируе, закруглюе, меле на пѣсокъ, а той пѣсокъ на найтоншу намулу и тую намулу зносите до моря.

Такъ вода усе зъ высихъ горъ збирае матеріалъ, зносите на нисшій, часомъ несе сѣножати и поля, коли закидае ихъ камѣнемъ, особливо въ горахъ; въ долахъ же робить поля урожайными, приносячи свѣжу намулу. Такъ утворила вода новы версты землѣ на долахъ и въ мори на старѣй першѣй скорупѣ.

Тѣ версты землѣ называютъ ученый горнякы формациями. Перша формация була утворена остуженемъ землѣ и то е сама спѣдняя формация. Вона найглубше подѣ землею. Всѣ познѣйшій формации суть утворены на той спѣдной формации водою.

Чи богато е формаций, якъ ихъ розрѣзняемо и познаемо? — Представте собѣ, що вже утворена перша формация, то значить горяча растоплена маса камѣнна вже остигла и утворила камѣнну скорупу, якъ то низше нарисовано. Образокъ 1.

Представте собѣ далѣ, что земля далѣ остужуея и скорупа фалдуея, такъ якъ то бачите въ горахъ, що показуе образекъ 2.

Подумайте теперъ, что йдутъ безъустанны зливы. Що дѣея? Вода зносите камѣне и землю зъ горы Монте въ долину Валь и въ той долину повстае на першѣй формации, друга. Подумайте далѣ, что познѣйше та околида, въ котрой лежить гора Ніоба — под-

носитъ ся, а та въ котрой лежить долина Валь и гора Монте обнижуея, очевидно черезъ довгѣ вѣкы. То зрозумѣте, что гора Ніоба буде выща и зъ неи вода почне зносити матеріалъ въ долину Валь и на той долині повстане нова трета формация.

Колижъ гора Монте цѣлкомъ обнижить ся и стане ниспюю якъ сусѣдній горы, то зъ тыхъ горъ вода може зносити матеріалъ на те мѣсце, де стояла гора Монте и ту повстане нова формация.

Подумайте далѣ, что сила вулканѣчна на землѣ прорвала въ котромъ небудѣ мѣсци на пр. на горѣ Ніоба, скорупу землѣ. Въ той способѣ почала бы выпливаться зъ глубины землѣ растоплена лѣва; та лѣва спливалась у долину Валь, остигала поволи и такъ повсталась нова формация, четверта.

Формации повстають въ той способѣ, что земля въ однихъ мѣсцяхъ обнижуея, въ другихъ подноситься ся; вода зносите землю зъ горъ въ долины; горы щезають; черезъ фалдоване повстають новы; вулканѣчныя силы землѣ роблять собѣ отворы на поверхность землѣ и такъ цѣла земля подлягае вѣчному твореню и нищеню.

Коли земля остудилась до того степеня, якій теперъ пануе въ горячѣмъ климатѣ, почали рости рослины и звѣрята. Ученый горнякы познали, что въ кождой формации жили троха иншій звѣрята и рослины. Тому можна досыть легко одну формацию водѣ другой розрѣзнити. И такъ розрѣзняемо слѣдующій формации:

Эпоха:	Формация:
Четвертѣшная	{ Аллювиумъ — Теперѣшность Ділювиумъ або Потопъ
Неозоичная	{ Плиоценъ Миоценъ Олигоценъ Еоценъ
Мезозоичная	{ Крейда Юра Триасъ Пермь
Палеозоичная	{ Уголь Девонъ Силуръ Камбріумъ
Архаичная	{ Кристалічне камѣне верстами.

Въ каждой зъ тыхъ формаций, якъ сказано, жили иншій рослины и по нихъ мы познаемо формации.

Тѣ рослины и звѣрята находятъ ся яко скаменѣлости подѣ землею. Очевидно нѣкто зъ васъ не буде дивуватися, чому вони находятъ ся подѣ землею неразъ тысячѣ метрѣвъ. Вони колись жили на земли, або въ мори. Колижъ вони погинули то могло статися такъ, что вода нанесла на нихъ пѣску и намулы и окрыла ихъ верствою, грубою на кѣлька сотъ метрѣвъ. Опѣсля дно морске могло поднестися и тамъ, де было море, могли повстати горы и отъ нынѣ глубоко и высоко въ горахъ надбывемо звѣрята, что колись жили въ мори!

Ще одно. Сказано, что земля усе подноситься ся поволи въ одномъ мѣсци, въ другомъ онадае. Такъ сталося, что спѣдній формации неразъ могли поднестися и находятъ ся на верха. Коли на примѣрѣ формация Силуръ поднеслась заразы тодѣ якъ утворилась и земля въ томъ мѣсци нѣколи больше не обнижувалась, то та формация буде на самомъ верху и буде послѣднюю, яка тамъ повсталась. Велика часть Америки е власне формацией Силуръ.

Могло однакъ статися, что вода знесла познѣйшій формация, тодѣ на верха буде та, что перше была глибше. Такъ е неразъ зъ формацией угля на пр. въ Пенсилвеніи, де грубы поклады вугля находятъ ся на верха.

Наибольша часть вугля походитъ зъ формаций углевою. Особенно увесъ уголь въ тыхъ копаляхъ, де роблять нашы люди, въ Пенсилвеніи, Огайо, Иллинойсѣ и Заходной Вирджиніи належить до углевой формации.

(Дальше буде)

— Хотите правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати майтокъ, достати сплатокъ, споклековати грошъ водѣ довжениковъ або увѣличити ся водѣ войсковомъ ексцедерки, пишати до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вѣнъ вамъ всео зробить итѣ найлѣпше и скоро.

ЗЕМЛЯ

50,000 акровъ компаніиной землѣ и гомстедѣвъ въ полуднево-всходномъ Сасначеванѣ. Цѣна \$3.50 до 4.00 за акеръ на сплату черезъ 10 лѣтъ Прерія и лѣсъ, худоба и пшеница (40 бушл.) коло новой желѣзничѣ. Звѣдѣти можна за тѣмъ грошѣ. Тамъ вже теперъ жие много русскихъ колонистѣвъ. Пишати по мапу и докладный поясненя на адресъ: Room 810—812 Scand.-Canadian Land Co., 172 Washington Str., Chicago.

Руска Бурса

купила свій власний,
прехороший дім!

Помешкане прегарне о 13 величавих комнатах, — горі, садок — при красній улиці, в дуже здоровому положеню — а все се за невеличку суму, за \$5.500.00!

Користайте руский родичі та збирайте синовів своїх до школи, до школи!

Кождий хлопець має длати ходити до англійської школи на своїм плейзві аж до 8-го октобра. Кождий має постарати ся о теїфікації воді директори тей школи, до котрой класи ходять і як ся учив.

Крім того кождий хлопець має привезти в собою свідомство лїкарске, і свідомство воді мїсцевого руского священника і учителя.

Заразом кождий мусить в собою мати 2 убрания про свято і будень, 4 пары бїля, 12 хусточок до носа, 4 пары шкарпіток і 2 пары черевиків.

Регулярна цїна за хлопця: — мїсячно \$10.

Крім того на початку кожного року треба вложити \$2. на инвентар і бібліотеку. Тих два долари платити ся лиш раз на рік.

За кождий мїсяць платити ся з горы.

За першій мїсяць треба прислати умовлену заплату вже 1-го Октобра на руки Rev. P. Tymkivich, 45 Oak St., Yonkers, N. Y.

Братя і Сестри!

Поможіть доброму, Божому ділу! Поможіть бідним руским діточкам, що хотять учити ся! На кождом з нас лежить святий обовязок підперти се святе діло. Зь нестачи своїх складок повстала Руска Бурса! Не дайже, Рускій Народе, щоб она упала! Маємо сплачувати дім, маємо удержувати діти — а звідкиж возьмемо грошей? На Бога ся здаємо та на Вас, чесні рускі патріоти і патріотки! Кожда парохія, кожде братство, на кождом весїлю і хрестинах, при весїлях за бавах і мітингах не забувайте за бідних хлопчиків, не раз сирот, що сподїють ся лепти воді старших своїх крайнів.

Не жалуймо по-мїсяця скинути ся пару центами, божь се жертвуємо не кому, а самим собі і дітям нашим!

Нуже Сестри і Братя! До роботи! Збирайте, складайте на бідні сиротки, на хлопчиків бурсаків! Маїте милосердіє, а Бог Вам милосерний буде! Всякі жертви посилайте на адресу: Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чеках і м. о. виписуйте John Glowa, Excelsior, Pa.

На таку цїль не пожалуйте ніхто, збирайте і мїж чужими!

В Твої руки, Рускій Народе, віддаємо сей першій рускій храм для науки і вірмо в Твою опіку і жертволюбивість!

Щастя жеж Боже доброму ділу!

Головний
Народний Комітет
в Америці.

ДОПИСИ.

Зь McKees Rocks, Pa.

Простакий і злобий напади на свідомих Русинів, якими переповнений московільський і парославий „казеты“, не переконають нікого, они хіба ще більш затемнять дурну голову их читачів. Особливо молоді, жваві та думячі люде не можуть ніяк задоволи ти ся такою брехливою поживою а радше шукають світла правди, щоб познати еї, на той божій силі могли оперти жите своє. Так дїє ся всюди, де ще над розумом не заволодїла злоба, так стало ся і ту у нас.

Єсть ту, в Микіє Ракс, немало руских молодців але таких, що з них лиш слава для их родинь і нашої бідної Русині. Уже воді давнїшого часу сходили ся они разом на спільну розмову, то про свою долю робітничку, то про лихолїте над руским народом ту і за морем. Разь якось достала ся имь до рук книжочка „Русь - Украина и Московщина“. За кілька вечірїв перечитали ю уважно, передумали все написане і вынесли для себе ту користь, що познали вартість просвіты. Але то вже все так буває, що если чоловік в чїм роземає ся, то хоче все то мати. Тожь природно, що то само мусїло стати ся зь Микіє-ракскими молодцями — они основали читальню.

Отворене і впис до читальні водбув ся дня 19. Септембра с. р. Читальня окрещена „Руска Читальня „Просвіта“ в Микіє Ракс, Па.“. Рїшено приступити яко член товариства „Просвіта“ у Львові і заперенумеровати слїдуєчі газети: „Поступ“, „Гайдамаки“, „Зоря“, „Комар“, „Діло“, „Н. Громадський Голос“, „Слово“ а крім того вислано водповідну суму на книжки до тов. „Просвіта“.

Члени читальні сходять ся правильно кожного Поведїлка, Середи, Пятницї вечером а в Недїль воді год. 3. пополудни под ч. 320 Фенікс ул., Микіє Ракс, Па.

До заряду читальні вбрано Михайла Турковско-го предсїдателем, Якова Мудрика заступником, Павла Каршневича секретарем, Григорія Криняцкого касіером, Андрея Гальчака бібліотекаром.

Познїше подам до прикладной вїдомости в нашій „Свободі“ имена всіх тих честних молодців, котрим в голові не пїятка та кульки, але просвіта і наука, що улагоднює чоловіка.

Славно Козаки-молодці!

Учіть ся, брати мои, думайте, читайте, і чужому научайтесь. свого не цурайтесь!

Учіть ся для власного хосна, бодрїть ся. нехай тремтять проклятий ворог Матері Руси!

Сусїд.

Зь Филадельфіи, Па.

Лихо у нас, бо лихо сими часами і где инде, але сподїємо ся лїпшою долї. Редактор „казеты“ зь Нью Йорку порозписував тут кореспонденки та листи, що їде через Филадельфію до St. Louis на выставу і щоб все вірні поприходили на диво его бачити. Чи кождоу однаково писав то не можу сказати. Мабуть хоче забрати своїх прихильників на Сибір або Далекий Вхід для поліпшення их долї та жити на другім світї... Я зь своєї сторони живу имь того з пїлого серця.

Екс-салдат зь Порт Артура.

Зь Едмонтон, Канада.

Перше руске робітничє Товариство в Канаді.

Хотячи прийти з помічю нашому рускому робітничє в Америці, гурток Русинів завязав товариство робітничє „Рівність“ з осідком в Едмонтоні, Алта., Канада. Цїлю товариства єсть піднесенє нашого робітничка під взглядом просвіти і матеріальним. Товариство задумє привести се через видаванє часописи робітничої, популярної книжки, закладанє шкіл, курсів для аналіфбетів і читальні — під взглядом матеріальним. через закладанє бюр праці і т. п. інституцій. До комітету товариства вїшли пп. Яків Макогін предсїдатель, В. Семка заст. тогож, Д. Солянич касіер, Г. Лазорук заст. тогож і Т. Орленко яко секретар. Завязанє сего товариства показує, що Русь канадійська зачинає будити ся до життя. Товариству мож тїлько пожелати, щоб цїль свою осягнуло, а се буде найбільшою его нагородою. Що до Русинів, особливо робітників, то сі повинні попєрти се своє товариство і вступити в его члени найчисленнїше, бо тїльки вільними силами можемо вибороти собі лїпшу долю і стати на рівні з робітниками инших народностей.

Робітник.

НАДІСЛАНО.

Harwood Mines, Pa. д. 28 IX 1904.

В 31. ч. „Америк. Рус. Вїстника“ було помїщенє „Оголошенє“ воді Джанстонської парохії про дяка. Оголошенє тое говорить так: „Johnstonska gr. kat. cerkov od 1-ho oktobra 1904 potrebuje, po možnosti, diplomovanoho diakonitel'a. Samo sebu rozumě, že po anglicky znajući i tu najšym svědectvami zaopatreny praktičny učitel' ma přednost. Johnstown, Pa., Power St. 8 Sept. 1904.

O. Juli A. Čučka duhovník.“

Хто тїлько побачив се оголошенє мóg ся застановити яких мудрагель в шукають малярскі поць. Не жадають воді дяка ничь більше тїлько доброго свідомства. Я дуже радь бимь

знати звідки може достати ваш дяк добре свідомство? Певно воді таких самих воспитателів як ви. Але менї так здає ся, що в свідомствах мудрості не свідать. Вы коли пишете за дяком то свідомства вонь выкаже са самь коли вонь знає добре: спїв і устав церковний, ірмологіон, руку Дамаскина і втїний спїв, если розумїє провадити. Але я думаю, що вы самі не хочете добрых дяків. Бо дяк если вонь розумїє, то до него приналежить, то не хоче черевики вам чистити. А если вас раз і другий не послушає, то вы зараз кажете: шукай собі иншої посады. — Що до англійского языка, то єсть дуже добре знати для дяка. Але тое вже труднїше для того, що в старім краю англійских шкіл не було а ту зь краю хто їхав, то не до школи, але до праці. Так здає менї ся, що вы самі по англійски мало що знаєте а выражаєте ся зь такими оголошенїем. Насамперед мусимь своє познати, потім чуже. На учителя належить вперед своє розумїти добре і в тїм дїти просвіщати, т. е. о нашій Матері Руси, щоб кождий знав хто вонь єсть. Если тїлько таких дяків будемо по парохіях мати, то нам лїпшу користь принесуть як би були зь англійскої школи, бо добрий дяк в парохію богато добра принесе.

Член Р. Н. С.

Зь Pleasant Home, Man. Canada.

В нашій кольоні розширюють книжочки мїж Русинами, в котрых ліберальна партія дуже обсуджує консервативну. В тих книжочках описує ся, що консервативні послы выговорювали на Русинів безчесні слова. Дуже нас чому, если те правда не дають того до газет, але потайно книжки поддають. Мы знаємо як ліберали для нас прихильні. Пропінаю собі як був страйк в року 1901 на С. Р. Р. секції, то мы Русини хотїли перебути в імїграційнім дїмї, заким ся страйк скінчить, бо мы не могли ити до роботи і щоб мы на страйку жити не страдали і щобсьмо дїти сиротами не лишили, але ліберали не були для нас тогды приятелями, они нас выгнали зь імїгранту як тї блудні вівці. То декотрі спали по дї корти а декотрі в баксерах а як кілька Русинів сидїло под імїгрантом, то навали фаєрманов, тобы на них воду ляли і так ся зь нас посмїшковували, водов як дощем поливали, а тепер в часах виборів голосов бы воді нас жадали. В коротком часі зачнуть ся вибори...

(Автор сєи дописи не підписав ся. Зь его бесїды выходило бы, що Русини в Канаді повинні бы при виборах голосувати не на кандидатів ліберальних, але консерватив-

них партій. Мїж тїм така рада не розумна. Треба знати, що обї канадійскі партія в Канаді і ліберальна і консервативна — се партія капіталістична, великопаньскі а тїм самим ворожі — робітничові і дрібному фермерові, яким є наш канадійскій Русин. І одна і друга партія може обїцати Русинам золоті грушки на вербї (особливо перед виборами коли их потрібує) а навїть зробити яку дрібну прислугу, щоб заслїпити их очі — але правдивим приятелем для Канадійского Русина не могут бути, нї консерватисти нї ліберали так само як не могут бути приятелями Русинів в Сполученых Державах нї републикане нї демократи.

Одинокою, справедливою партією, яку свідомо і совїстно Русини тутешні і канадійскі могли бы попірати і на нї голосувати є партія робітнича або як єї ще звать партія соціалістична, бо лишь она одна бачає справедливости для всіх і лишь она одна, если прїїде до сили зможе поліпшити незавидну долю малого фермера і робітника. — Ред.)

ЕСЛИ на якій плейз вась є 10 до 15 Русинів а хотїли быте приступити до Союзу, то заложїть собі маленьке братство и напишїть про се головному предсїдателеви Konst. Kuczew, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вонь вам дасть близшїя поясненія и пришлє потрібнї рїчи.

Хто зашле

Иванови Неметови докладїть адресы Русинів и Поляків працюючих по плейзах в Америці, той достанє краснїй дарунок.
John Nemeth, 457 Washington St., New York.

Народный Фонд росте скоро.

McKees Rocks, Pa. На днях водбула ся у І. Драгана в McKees Rocks, Pa. забава домова, при котрій щарі патріоти не признали и о Народном Фондї. Промовив именно до зібраних гостей чесний М. Турковский и придбав для Н. Ф. значну сумку бо аж \$4.20, а жертвовали на се-

ю цїль: Дмитрій Вархольяк 0.50, Павло Каршневич 0.50, М. Турковский 0.50, Изидор Остаф 0.25, Симеон Галайда 0.25, Михайль Колодїйчик 0.25, Иоань Вархольяк 0.25, Андрей Вархольяк 0.25, Стефань Копчак 0.25, Юрко Копчак 0.25, Яков Пепет 0.25, Иосиф Драган 0.25, Янош Семанич 0.15, Нестор Герлях 0.10, Козма Драган 0.10, Роман Войтик 0.10; разом \$4.20.

Olyphant, Pa. На хрестинах у Василя Прокіпчак зібрани чесні И. Смакула и Иван Мосцївскї на Н. Фонд \$2.85. Жертвовали слїдуєчі гості: И. Мосцївскї (стар.) 0.10, М. Мїзак 0.05, С. Поливка 0.05, Д. Гнатик 0.25, С. Мурянка 0.05, Т. Сембрат 0.05, С. Шенчик 0.15, С. Телявскї 0.05, П. Грабана 0.50, А. Пыш 0.25, И. Прибыла 0.25, А. Прокіпчак 0.10, В. Прокіпчак 0.25, Ф. Пїрнак 0.25, А. Мосцївска (стар.) 0.10, Н. Нестор 0.10, И. Смакула 0.25; разом \$2.85.

Вь Ansonia, Conn. на руки Ивана Неца зложили:

На весїлю Феца Вольняка 1.56, Юстина Подбережняк 0.50, Параска Мадзик 0.25, Катерина Герич за марки 0.50, Юстина Подбережняк за тик. понч 0.50, А. и Б. Овчаж за тик. п. 0.50, на крестинах у Илька Гливы 1.75, Таця Избянска за тик. понч 0.50, на весїлю у Виктора Бїгуняка 1.65, Данько Шкурать 0.25, Юстина Подбережняк 0.25, Александра Хомкович складку зь мїтингу парохіального 1.59, на крестинах у Алексея Горбали 2.50, Фрона Хвалик 0.25, Марія Кузак 0.25, Алексей Горбал 1.00, Анна Хомкович за тикет понч 0.50; разом \$14.30.

Трудїть ся братя для добра свого власного, божь Нар. Фонд лєм для вас самих, а що придбаєте, то для себе. Дивїть ся на иншї народности та наслїдуйте все що добре, а за кільканайцять лїт невтомимой праці и мы Русини повеличаємо ся такими патріотичними здобутками, як мають другі.

??? Хотите бути вилїченими ???

Удайтесь до

Дра Леонарда Ландеса.

Спеціаліст вь хворобах мужских и жіночих. Був довгий час практикантом при Нью-Йоркскім університеті, студіював практично при шпиталях вь Відні и Берліні а вернувши до Америки практикував много лїт як лікар вь Либаноні, Белвію и др.

Робить всїлякі операції. Пишїть до него о пораді а вонь вам дасть водповідь на всї вашї питання.

DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

Говорить по руски, польски, словенски, англійски и нїмецки.

Ручить вилїчити слабости: легких, серца, почек, желудка, боль головы, слабу память, пухленину, руматизм, рана, хворобы на шкїрї, чиряки, вереди, боль горла, носа, ушей и очей, утрату мужеской силы и т. н.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16,
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

Часопис для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить шо тыждня въ Четверъ
и коштує:

Въ Америцѣ на рѣкъ\$2.00
До старого краю на рѣкъ\$2.00
Въ Америцѣ на пѣвъ року\$1.00
До старого краю на пѣвъ року\$1.00

Оплачувати газету треба все-
гда зъ горы (напередъ).

Грошъ треба посылати въ рѣжістрован-
номъ листѣ, або черезъ експресовый, або
почтовый money order (можя ордеръ). Мо-
ney order, то є карточку, котру доставите
вѣдъ почтара або агента въ експресовѣмъ
офисѣ, пошлѣтъ намъ, бо безъ того мы не
годня грошей дѣстати.

Адресъ:

„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей не
принимается.

Хто хоче, чтобы его адресъ змі-
нити мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Совершиша ся.

Зъѣздъ всеславянскій
вѣдбувъ ся. Часописи „все-
славянскій“ говорить про
него много и высокопарно.
Рѣчь мала ся такъ:

Дня 20 м. м. повитавъ зѣ-
бранихъ делегатѣвъ (чи-
словомъ 26) п. Г. Досталь
(Чехъ), предсѣдатель скли-
кующаго комитету. По нѣмъ
говоривъ о Блѣга, českій
мѣсцевый пѣпъ. Опѣсля ста-
ли выбирать заступникѣвъ
до выканавчаго комитету.
Въ складъ его войшло 2
Словаковъ, 3 Малорусѣвъ:
о. Обухевичъ, В. Гладикъ
и о. Чаплинскій; 2 Поля-
ковъ; 2 Чехѣвъ европей-
скихъ, 2 Хорватѣвъ, 1 Бол-
гаринъ и 3 угорскихъ Ру-
синѣвъ. Сербь и Словинцѣ
не могли на зъѣздъ явитись
и выслали лише свои ме-
моранда та заявили згоду
зъ ухвалами зъѣзду. Пред-
сѣдателемъ зъѣзду выбрано
п. Досталь (Чеха), секре-
таремъ п. Ференчика (Сло-
вака). На томъ закончено
зборы першого дня, бо, якъ
каже офіціальный органъ
зъѣзду českій „Нлас“, „по-
полудни працювали въ сек-
ціяхъ поодинокихъ славянъ-
скихъ народѣвъ.“

Другого дня п. Ферен-
чикъ вѣдчитавъ свой рефе-
ратъ, меморандумъ и резо-
люціи Словаковъ, якій та-
кожъ Русины угорскій
приняли за свои. П.
Досталь вѣдчитавъ мемора-
нда п. Пульшита зъ Нью-Йор-
ку и п. Пташинского зъ
Еннискъ въ Тексасъ (оба Че-

хи), котрѣ вѣддано до опра-
цюваня спеціальной коми-
сії. П. Шварцъ (Чехъ) поста-
вивъ внесене, чтобы отво-
рити всеславянску органи-
зацію въ Америцѣ а п. Фе-
ренчикъ (Словакъ), чтобы ся
организация звалась „Сла-
вянська Рада“. Внесена при-
нято. О. Шанкмаеръ (ма-
буть такожъ Чехъ) вѣдѣвъ,
чтобы старати ся вырова-
нити славянскій вырѣбы на
американскій рынокъ.

Третій зборы почали ся
21 пополудни.

Четвертій зборы 22-го. Бу-
ли читаніи жаданъ и мемо-
ранды дотикаючі австро-
угорскихъ Славянъ. Читали
свои рефераты Хорваты, По-
ляки, Малорусы и Чехи.
Позаякъ архидиаконъ J. J.
Glennon дуже приятный
взглядомъ Славянъ и зъ о-
дусшевленемъ выразивъ ся
передъ Хорватами о всѣхъ
Славянахъ, отже выбрано
комитетъ, котрый мавъ его
поздоровити вѣдъ зѣбранихъ
Славянъ и подякувати ему
за его прихильность до Сла-
вянъ. До комитету выбрано
двохъ католицкихъ попѣвъ,
одного českого и одного
хорвацкого и Гладика.

Пятій сходины вѣдбулись
22-го о 3-ій по обѣдѣ. П.
Ференчикъ читавъ статисти-
тику американскихъ Сло-
ваковъ. Другіи славянскій
заступники мають надѣста-
ти пѣзнѣйше статистику
своихъ народѣвъ. Ухвалено,
чтобы всѣ славянскій това-
риства пѣддержували все-
славянску организацию мо-
рально и матеріально. П.
Шварцъ (Чехъ) подавъ спра-
воздане и пояснене въ спра-
вѣ всеславянскіи народо-
писной выставки въ Cleve-
land, О. Дрѣ Швайкартъ
(Полякъ) поставивъ внесе-
не, чтобы выбрати сталый
всеславянскій комитетъ въ
Америцѣ на оденъ рѣкъ.
Зѣстали выбраніи п. Досталь
(Чехъ) предсѣдателемъ, п.
Ференчикъ (Словакъ) секре-
таремъ и Дрѣ Павеличъ
(Хорватъ) касіеромъ. Кромѣ
сего мають потворитись мѣ-
сцевіи всеславянскій коми-
теты по цѣлой Америцѣ.

Ухвалено засновати това-
риство „Всеславянська За-
друга“, котрого члены скла-
дали бы мѣсячній вкладки
для ширенія и пѣддержува-
ня всеславянскіи идеѣ въ
Америцѣ. „Задруга“ мае бу-
ти свободна вѣдъ всякихъ
релігійныхъ, політичныхъ та
другихъ спорѣвъ.

Зъѣздъ заявивъ ся за свѣ-
товымъ миромъ.

Ухвалено утворити това-
риство славянскихъ жур-
налістѣвъ, котрого цѣлюю
булобы зѣбрати пенсійный
фондъ для обеспеченія бу-
дучности журналістѣвъ ста-
рыхъ и неспособныхъ до
працѣ.

Ухвалено закинути всякій
особистій полеміки по часо-
писяхъ.

Шестій сходины вѣдбули
ся 23-го рано, а семый то-
гожъ самого дня пополудни.
Рано говоривъ п. Стефа-
новъ про Болгарѣвъ, опѣ-
сля подали свой рефератъ
и жаданя галицкѣй Русины.

Ухвалено святкувати день
всеславянскіи свято въ А-
мерицѣ богослужениями мо-

церквахъ и костелахъ та
вѣдчитавъ о всеславянскій
идеѣ.

Ухвалено выдавати шо
року всеславянскій „Аль-
манахъ“, котрый бы мѣ-
стивъ працѣ всѣхъ славянъ-
скихъ авторѣвъ. Редакто-
ромъ выбрании п. Ферен-
чикъ (Словакъ).

Ураджено, чтобы въ про-
тягу двоухъ лѣтъ приступи-
ти до выдаваня всеславянъ-
скіи часописи въ англій-
скѣмъ языкѣ.

П. Шварцови (Чехъ) по-
ручено дати справоздане зъ
всеславянскіи зъѣзду до
американскихъ часописей.

Наконецъ послано теле-
граму хорватскому еписко-
пови Штросмаєрови и пре-
зидентови Рузвелтови, по-
чѣмъ предсѣдатель подяку-
вавъ зѣбранимъ за участіи
и на томъ засѣданя закон-
чились.

На зъѣздѣ було Болга-
рѣвъ 2, Чехѣвъ американъ-
скихъ 18, Чехѣвъ европей-
скихъ 3, Хорватѣвъ 4, По-
ляковъ 3, Русинѣвъ 7, У-
горскихъ Русинѣвъ 7, Сло-
ваковъ 10, — разомъ 54 о-
сѣбъ. Всѣ они були деле-
гатами и заступниками сла-
вянскими...

Гостей було: českихъ 23,
словацкихъ 3, рускихъ 32.

На зъѣздѣ пришло мно-
го(?) телеграмѣвъ и листѣвъ.
Майже каждого вечера въ
часѣ зъѣзду вѣдбувались
концерты, представлєня и
т. д.

Ось такъ выглядавъ сей
всеславянскій зъѣздъ, по-
сля справозданя офіціаль-
ного органу зъѣзду „Нласа“.
Въ слѣдующихъ числахъ о-
бѣдѣе „Нлас“ подати до-
кладно змѣсть рефератѣвъ
и бесѣдъ учасникѣвъ, та се
не перескаждає намъ вже
теперь сказати пару словъ
про сей зъѣздъ и его зна-
чѣне для американскіи
Славяныцины.

Попередъ всего кидаетъ ся
въ очи дуже маленьке чи-
сло представителѣвъ сла-
вянскихъ, що прийшли на
зъѣздъ. Вправдѣ „Нлас“ ка-
же, що ихъ було понадъ
70, але не подає только 54
именъ, кажучи, що не було
можна всѣхъ именъ дѣста-
ти... Таке оправдане выгля-
дає дуже наивно. Оно вка-
зує, що або делегаты якій
були на зъѣздѣ не дуже
интересовали ся зъѣздомъ
и приходили на его засѣ-
даня дуже рѣдко або и зѣ-
вѣмъ нѣ, такъ що тяжко
було навіть про имена ихъ
дѣвѣдатись, або що на зъѣ-
здѣ не було найменшого по-
рядку, бо комитетъ не по-
старавъ ся навіть списати
имена присутныхъ делега-
тѣвъ. Ба навіть те невели-
чке число 54 делегатѣвъ
зменчить ся значно если
звѣжимо, що не менче 10
делегатѣвъ було зъ самого
Ст. Луисъ а не менче 11
мусѣли бути на той часъ

вѣдъ Ст. Луисъ задля рѣжныхъ
причинъ. (Тутъ зачисляемо
учасникѣвъ конвенціи „Об-
щества“ и деякихъ другихъ
людей, котрѣ мусѣли бути
на той часъ въ Ст. Луисъ,
а не приѣхали лишень за-
для всеславянскіи зъѣзду.)
Загаломъ беручи спеціально
задля всеславянскіи зъѣ-

зду приѣхало людей нешто
го тай то головно лишень зъ
пѣблизкихъ сторѣвъ. Все
те показує, що загаль-
ного заинтересованя зъѣ-
здомъ не було. а противно
заинтересоване було дуже
мале. Найбѣльше ще инте-
ресовались зъѣздомъ Чехи,
бо мали ажъ 21 представителѣ-
тѣвъ, се є майже полови-
ну усею числа (54) и Сло-
ваки, котрѣ мали 10 деле-
гатѣвъ. Болгары попали на
зъѣздъ припадково, задля
выставы; Хорватѣвъ було
лишь 4, Поляковъ лишь 3.

Русины галицкѣй чи Мало-
росы (бо „Нлас“ и такъ и
сякъ ихъ называє, въ дѣйсно-
стижъ галицкѣй москвофілы)
мали ажъ 7 представителѣвъ,
одинокого москальфильско-
го попа въ Америцѣ о. О-
бушкевича и 6 дяковъ.
Треба однакъ знати, що всѣ
они приѣхали передовѣмъ
на конвенцію „Общества“
а не на зъѣздъ и еслибъ не
ся конвенція, то певно и
четвертина зъ нихъ на
зъѣздѣ булабъ не явилась.
Угорскій Русины мали та-
кожъ 7 представителѣвъ:
царославного попа зъ Стри-
торъ, высвяченого въ Росіи,
и урядникѣвъ „Соедине-
нія“, зъ котрыхъ оденъ, го-
ловный лѣкаръ „Соедине-
нія“, мабуть зѣвѣмъ не Ру-
синъ а Словакъ и католикъ.
Всѣ они кромѣ царославно-
го попа ѣхали мабуть на
коштъ „Соединенія“, божъ
каса „Соединенія“ велика.
А работа ихъ была така, що
прилучились до Словаковъ
и привняли ихъ резолюціи
за свои. Якъ бачите, работа
„велика та патріотична“ а
коли ще „Соединеніе“ пла-
титъ за дорогу, то чомужъ
не було поѣхати на зъѣздъ
до Ст. Луисъ, коли тамъ
якъ разъ вѣдбувалась все
свѣтна выставка.

Украинцѣй и Москаль не
мали представителѣвъ на
зъѣздѣ. Украинцѣй усунулись
вѣдъ участіи задля вѣдомыхъ
уже читачамъ „Свободы“
причинъ. Чому Москаль
усунулись — сего покищо
не знаемо.

Гостей нарахувавъ „Нлас“
пару сотокъ але подавъ и-
мена лишь 58. Найбѣльше
було гостей рускихъ, бо
ажъ 32. Českихъ гостей бу-
ло 23 (многой зъ Ст. Луисъ
або близькою околицѣ), сло-
вацкихъ 3. Мѣжъ рускихъ
гостей зараховавъ „Нлас“
всѣхъ делегатѣвъ „Обще-
ства“ навѣтъ тихъ, котрыхъ
имена вже разъ бувъ подавъ
мѣжъ представителями Ма-
лорусѣвъ...

Всѣхъ сходиныхъ на зъѣздѣ
було 7, денкѣй дуже короткѣй.

Вже зъ того короткого
звѣту, якій мы подали за
„Нлас омъ“ слѣдно, що цѣ-
лый зъѣздъ провадивъ ся
безъ певного плану. Примѣ-
ромъ однѣсення одного
передполудни (сходины по-
чались о пѣвъ десятии) чи-
тали свои рефераты Хорва-
ты, Поляки, „Малорусы“ и
Чехи. Якій тай рефераты му-
сѣли бути и яка могла бу-
ти дискусія надъ ними, кож-
дый може догадатись.

Передъ у всѣмъ, якъ и
можна було надѣятись, ве-
ли Чехи и Словаки.

Про практичній здобутки
зъѣзду теперъ еще перед-

вчасно говорить, дуже од-
накъ тяжко вѣрити въ ихъ
сповнене.

Рѣчева критика по часо-
писяхъ зъ доминенемъ о-
сѣбъ, товариство журналі-
стѣвъ и пенсійный фондъ,
впроваджєне вырѣбѣвъ сла-
вянскихъ на американскій
рынокъ, выдавництво все-
славянскіи альманаха и
часописи въ англійскій мо-
вѣ, все те рѣчи дуже гарні
и похвальні, але мабуть
дуже далекий вѣдъ дѣйсне-
ня. Можна для нихъ пра-
цювати, агітувати за ними
и т. д., але до сего кромѣ
енергіи и вѣры въ нихъ тре-
ба заинтересованя загалу и
грошей а тутъ и одного и
другого въ американскій
славянскій суспѣльности
нема. Впрочѣмъ, поживемъ,
побачимъ. Може бути, що
сеі зъѣздъ се горчичне зер-
но, зъ якого мае невдовзі
вырости велике всеславянъ-
ске дерево въ Америцѣ, але
поки що якоесь не вѣратъ
ся въ тое тимъ бѣльше, що
пробы всеславянскіи ро-
боты въ старѣмъ краю, въ
вѣтчинѣ Славянъ, де є, а
бодай повинно бути бѣльше
пѣдставъ до еднѣсти якъ
тутъ, до сєи поры невдава-
лись, а если и почалась
яка всеславянська работа,
то она була выкористувана
поодинокими славянскими
народностями для своихъ
цѣлей, або спроваджувана
въ русло не маюче нѣчого
спѣльного зъ правдивымъ
всеславянствомъ, поляга-
ющимъ на рѣвности испра-
ведливости.

Немало мусить вразити
каждого те, що члены зъѣ-
зду не змогли вызволитись
зѣ славянскіи рабѣлѣпія,
але зѣйшовшись ризомъ не
выдержали, чтобы комусь
не поклонитись. Кланялись
айрыскому бискупови (въ
комісії, яка ему кланялась
бувъ и В. Гладикъ), кланя-
лись бискупови Стросмає-
рови и кланялись прези-
дентови Рузвелтови. Чи не
можна було обѣйтись безъ
тихъ поклонѣвъ? Чи Слѣ-
винъ мусить всегда передъ
кимъ зѣ чоломъ бити?

Листъ изъ Старого краю

Дня 15. вересня вѣдбувъ
ся выбѣръ посла соймового
зъ мѣста Львова, на мѣсце
помершого Романовича. Кан-
дидатѣвъ було лише двоухъ,
именно вѣхепольскій Дрѣ
Гломбѣнскій, той самый,
що въ парламентѣ вѣденъ-
ськомъ пѣдчасъ хлопскѣго
страйку зъ нечуваною ска-
жениною накинувъ ся на
Русинѣвъ, а другій бувъ
кандидатъ правительствен-
ный Дрѣ Дилескій. Всѣ
Русины вѣдтягнули ся вѣдъ
голосованя, такъ само по-
ступили и тѣ Поляки, ко-
трии здорово думаютъ и не
дали звести ся вѣхеполь-
скимъ окупанцамъ. Пос-
ломъ зѣставъ выбрании Дрѣ
Гломбѣнскій. Зъ выслѣду
выборѣвъ видно, що вѣхеп-
польскою дурійкою є оту-
манєныхъ велика сила, и
що галицка Польша рѣвно
зѣ своими союзниками въ
Росіи и Нѣмечинѣ стре-
мить не перебираючи въ
средствахъ до дѣйсенія
своихъ цѣлей, котрѣ стоятъ

въ противенствѣ до всѣхъ
грозъ заборчыхъ державъ.
А всежь таки рядъ австрій-
скій кокетує Поляковъ въ
Галичинѣ и кидаетъ имъ на
поталу Русинѣвъ, хочъ якій
суть ихъ планы.

Недавно розпустили по
Львовѣ чутку польскій ча-
сописи, що митрополитъ
Шентицкій готовить пас-
тырьскій листъ, въ якомъ
завѣзвє деякій родины поль-
ской шляхты, чтобы повер-
нули до вѣры греко-като-
ли и назадъ признавали себе
Русинами.

Се рѣчь мабуть неправ-
дива, але хочбы въ дѣй-
сности вся майже галицка
шляхта, повернула ся на-
задъ до Русинѣвъ, куда
вѣдъ найдавнѣйшихъ ча-
сѣвъ належала, то мы хло-
пы Русины не потребуемо
нѣякои шляхты а всѣхъ
Потоцкихъ, Чарторискихъ и
прочихъ дуже радо даруемо
Полякамъ най ними делек-
туютъ ся. Мы саміи дали со-
бѣ раду доси, дамо и даль-
ше, а шляхта вся потрѣбна
намъ, якъ стругъ на карку.
Мы дуже сумнѣваемо ся,
чтобы щось такъ дуже не-
розумного мавъ на думцѣ
митрополитъ графъ Шеп-
тыцкій.

Помимо нечуваною нагѣн-
ки Поляковъ на рускій се-
лянскій товариства „Січи“,
товариства тѣ дуже успѣш-
но розвивають ся и каждо-
го дня наспѣвають вѣсти
про засноване новыхъ ко-
шѣвъ Сѣчовыхъ. Недавно
вѣдбули ся загальніи зборы
„Січи“ въ Жабю, де, якъ
читались въ „Свободѣ“, По-
ляки, чтобы знищити та-
мошню „Січ“ розпустили
поголоску, що Сѣчовики
хочуть рѣзати Поляковъ и
Жидѣвъ. Поголоска ся ока-
зала ся пѣдлого клеветою
Поляковъ, бо слѣдство су-
дове не знайшло жадныхъ
виновникѣвъ. На загаль-
ныхъ зборахъ тои „Січи“
выбрано кошовымъ наново
Юру Соломійчука, котрого
були арештували на пѣд-
ставѣ пѣдлыхъ сплетєнь.
До „Січи“ вписало ся 200
новыхъ членѣвъ.

Въ житю розвою народа
найважнѣйшимъ чинникомъ
є школа народна, себто шко-
ла, въ котрій подають моло-
дѣжи науку въ матернѣй
мовѣ. Не се звернули ува-
гу галицкій и буковинскій
Русины и старають ся, щобъ
якъ наибѣльше такихъ
школъ засновувано для Ру-
синѣвъ. Но не выстарчить
мати школу, треба щобъ и
учитель ширѣ працювавъ
надъ школярами и впою-
вавъ въ нихъ просвѣту и
любѣвь до своего а поща-
новане чужого, що є до-
бре и хосєнне для насъ.
Галицкій учитель пѣдъ
пресією Поляковъ, гнобленъ
и переслѣдованъ ними,
не могли якъ слѣдъ спѣва-
няти своихъ задачъ, а мно-
гий зъ нихъ йшли пѣдъ ладъ
ляцкимъ верховодамъ и
дѣлали на шкоду руского
народа. Инакше на Буко-
винѣ.

Тутъ учитель народнѣй,
корыстаючи зѣ свободы, щѣ-
ро взялись до працѣ по
школахъ и читальняхъ а
заложивши часописъ учѣ-
тельску „Промінь“ розру-

шли галицьке учительство и завозвали до сильної організації всіх учителів Русинів, з Галичини и Буковини. На в'їзді, котре відбуло ся в Львові, з'їхали ся сотки учителів, обговорили важні справи організації учителів и взаємного підпирання ся в несеню каганця просвіты між нами народь.

В Кракові відкрили на днях случайно гімназійний ученик закопан в землю письма, высланий американськими земляками своякам и знакомим в Галичину. Почтові власти и краківська поліція провірили отсей факт: Найдений писма, поверх 100 штук, містили в собі по части паперові долари, по части посвідки на высланий з Америки гроші. Злодії забирали цілий пакет писем, запечатаний ще поштою в Нью-Йорку, передь его прибуття на пошту в Кракові. Наслідком того украдені писма не мали поштових стампів. Найдений писма були адресовані до Кракова, Львова, Самбора и до мешканців західної Галичини. Почтові власти и поліція ведуть енергично слідство.

Справа та е дуже важна для американських Русинів, котрі дуже часто посилають гроші до Галичини в листі. В Америці, вы можете так послати гроші, и можете бути певні, що они не пропадуть, але там в Галичині де панує славно зв'єна польська господарка, треба бути дуже осторожним. Маєте свій руський Народний Дім в Америці, тож посылайте гроші через него, а не в листах, де можете бути певні що не дійдуть.

Що чувати в свѣтѣ.

НОВИЙ міністер справ внутрішніх князь Свєтополк Мірскій обявляє в урядоване, повернувши з Вильна, де був присутній, яко тамашній губернатор при відкритті пам'ятника Катерини II. В Петербурзі уряджено йому овацію на дворці желѣзничом и в міністерію. Публика и преса озирає вѣд до нового міністра великих змѣн, а заборую сего е те, що новий міністер тїшит ся великим довѣрем царя. Віддѣл поліційний буде віддѣлений від міністерства справ внутрішніх, и на чолѣ сего независимого департаменту поліції стане граф Шувалов. Новий міністер не хотѣв мати нічого спільного з поліцією як и з жандармерією. Бєсѣда, яку мав новий міністер до підвласних урядників викликала глухоке вражѣне середь всѣх кругів російської суспільности. Тепер е вже ясним, що тактика Плевого вже скінчила ся и настають в Росію вже легші часи. Се що Стешин-

скій зостав именованый державним секретарем Фінляндії е запорукою, що з Фінляндією буде обходити ся ряд російський не так строго, бодай в часті верне им загарбана автономія. Переселѣнцям Жидів також устаеть — и все те мало бы своїм початком в замордованю Плевого?

Война на далеком Сходѣ.

МУКДЕНЬ

Передь недавним часом на устах кожного чоловіка, що интересу ся війною, було имя Ляо-Янгъ. Кождий думав о томъ хто там побѣдить, чи Росіяне чи Японці? Битва під Ляо-Янгом скінчилась, минуло кілька тижнів, и тепер вже на устах кожного Мукденъ. Чи побѣдить Мскаль чи Япанецъ? Се покаже недовга будучність. Тим часом Японці посувають ся з цѣлою армією на півноч на Мукденъ и атакують по дорожѣ російські позиції над рѣкою Гунъ и в околиці сего Мукдена. Росіяне, як доносять денети, пофнули своєю головною армією з під Мукдена дальше на півноч. Отже ген. Куропаткинъ не чув ся в силах змѣрити ся з Японцями над рѣкою Гунъ. Як перше, так и тепер потрафив Куропаткинъ в сам час пофнути ся з армією в порядку и не прийняти непевної битви. Мѣсто Мукденъ, назване через тамашних жителів „мѣстом святым“ и з своїми повищеними мурами, поваленими вежами и деревляними брамами, не може спинити походу Японців. В околиці сего мѣста находять ся корольскій печери и корольскій гробовники, в котрых спочивають останки корольської родини Манджу. Мѣсто се е „святым“ не тільки для тамашних жителів, але для цѣлого Китаю, и мабуть, чтобы не осквернити святого мѣста кровією людською и чтобы в сей спосіб не розграти народа, Куропаткинъ пофнув ся на півноч.

Так, як тепер стоить ситуація, годѣ надѣяти ся, чтобы перед зимою прийшло до поважнѣйшої битви. В Китаю котлує. В послѣдних часах щоразь больше непокоюч вѣсти доходяють до европейських держав від тамашних консулів, що в многих провінціях Китаю ходять агітаторы и бунтують народ до повстання. Як в роцѣ 1900 заворушались боксеры, чтобы очистити свою вѣтчину від бѣлых пришельців, так тепер ворухити ся народь проти пануючої династії, себто корольської родины.

Китайскій часопис, що выходять в столицѣ державы, мѣстѣ Пекинѣ, уживають яко средства до агітації справу кулісѣв. Китайскіи робітників. В горячих статіях по тих часописах и в окремих відозвах, котрі розкида-

ють між народь, представляють кровавий зупчаи ся надь китайськими робітниками в Трансваля. Китайське правительство не поробило доси жадных таходів, чтобы агітації та спинити. Трудно е доказати означити, до чого властиво стремити та агітація, але чужинці, що мешкають в Китаю, представляють ситуацію тамашню яко дуже непевну и небезпечну для чужинців.

Телеграмы.

Петербург 26. Ходить тут поголоска, що контр-адміралъ Виренъ в найблизших днях передер ся з порт-артурскою флотією, через флоту японську и поверне до Европы. Чи сей план удасть ся, покаже найблизша будучність. Повільне посуване ся Японців наперед, толкують тут в сей спосіб, що Ояма не мѣг сконцентровати свого війська, бо тепер безь перестанку дѣстає свѣж підмоги. Коли вже тое військ сконцентрує, тогдѣ знова буде держатись давной тактики, и буде старав ся обійти лѣве крило Куропаткина, и в сей спосіб приневолить його до опущенія мѣсцевости Синтсинтинъ. Рѣвночасно ген. Курокі робить заходы, чтобы обійти рѣку Гунъ и заняти ту мѣсцевість на вхѣд від Мукдена. Отже вѣнъ загрозить Куропаткинови з входу; а ген. Оку и Подзу будуть непокоити Куропаткина з полудня.

Мукденъ 26. Війська японскій властиво не посувають ся явно наперед, доперва за кілька день надѣють ся тут, що цѣла японська армія вырухить на Мукденъ.

Петербург 26. Царь поправав ся з військом, котре з Одессы рушило на поле війны. З Одессы удає ся царь до Кѣшенева и тут поправає ся з тамашною 14. дивізією, котре підчас турецької війны дуже славилась під командою есе жиючого ген. Драгомірова.

Мукденъ 26. Можливість продовження війны через зиму, котре зачинає ся в надолістѣ, уважають деякі круги за неправдоподобне. Китайці не могли зобрати плодів з поля и через те можливый е голод, бо спроваджене живности для війська від Китайців, буде получене з дуже великими трудами.

Петербург 27. Ситуація на поли війны е тепер того рода, що маршалок Ояма посуває наперед лѣве крило своєї арміи. Японці заняли вже Даванъ, що лежить на правѣм березѣ рѣки Ляо. Війська японскій концентрують ся коло Сянханъ, що лежить над рѣкою Гунъ, 35 миль на полудневый захѣд від Мукдену. Війська японскій займають фронтъ 60 миль широкій и оба крила суть высуені на півноч, так що мѣсто Мукденъ е неначе в клѣ-

щі взятѣ. Ояма збирає на обох крилах бѣльшій силъ, чтобы рѣвночасно з обох сторѣн заатаковать Росіянъ. Судьба Мукдена буде порѣшена в найблизших днях. Если Куропаткинъ має планъ не выпустити з рук мѣста Мукдену, в томъ випадку битвы на обох крилах суть неминучій.

Мукденъ 27. Праве крило російской арміи е zagrożене в наслѣдок оборотѣ Японѣв в той околиці. Чотари дивізіи Японскіи стоять в Бентсипудзе, три в околиці гѣрѣ Сятай, двѣ дальшій дивізіи находять ся від них на захѣд.

Лондонъ 27. Урядова телеграма з Петербурга доносить, що дня 18 вересня підчас ночного нападу, стратили Японці 1300 забитых. Залозѣ Порту Артура помагає дуже успѣшно порт-артурска флотія.

Петербург 27. Нинѣ выхавъ царь до Одессы, чтобы поправати ся з корпусом війська, котрый выхадить на поле війны. Пѣв міліона військовых мундурѣв выслано вже на далекій Схѣд, на поле війны. Оденъ мундур складає ся з баранкової шапки, плаща и чобѣт.

Петербург 28. Ген. Куропаткинъ телеграфує, що на цѣлом фронтѣ російской арміи ведуть ся малі битвы. Передовѣмъ війська ген. Самсонова зводять часті битвы безь значнѣйших стратъ. Росіяне відбили від Японців богато худобы на зарѣз и коней. Доходить тут непокоюча вѣсть, що ватага Китайців збирає ся на півноч від Мукдена з наміромъ знищити желѣзну дорогу між Мукденом а Китаємъ. Показує ся тепер, що російскій козаки суть далеко вправнѣйшій від японской кавалеріи. Кождого дня прибувають свѣжій підмоги до Мукдену, богато слабых вже выздоровѣло и назадь вступило в службу.

Чіфу 28. Кружать тут вѣсти, що підчас атак на Портъ Артура дня 19. вересня, стратили Японці 7000 людей. Росіяне стратили 500 до 600 люда. Японці заняли три форты, однак не могли удержати ся в них и по страшній стрѣлянинѣ пофнули ся в задѣ полишивши много забитых. Тѣла забитых зачали розкладати ся и нездоровый воздухъ заповнив цѣлу околицю. Ходить поголоска, що Японці умысно не похоронили тих тѣл ані не хочуть позволити Росіянам, а то в той цѣли, чтобы мѣж залогом Порту Артура кинулась пошесть.

Лондонъ 28. З Владивостока доносять, що під Портъ Артура натрапили два японскій торпедовѣ на російскій підводній міны и вылетѣли в воздухъ.

Токію 28. Правительство японскіе затянуло нову внутрішню позичку на \$40.000.000 на 5 проц. Сподѣють ся, що поплинуть

жертвы на кошта военны. Неурядові телеграмы доносять, що число раненых жовняров, котрі находять ся тепер в Японіи під лѣкарською опѣкою, доходить до 45.000. Лѣкарѣ обходять ся з ранеными так совѣстно, що случаѣв смерти е дуже мало.

Берлинъ 28. Японці, що передь выбухом війны були заняті при фабриках в схѣдній часті Сибіру, пустились тепер в дорогу до вѣтчины, боронити еѣ передь ворогомъ. Російскіе правительство не ставить им жадных перепонъ. Японцями тими заняв ся щиро американскій консуль на десѣ петербургскомъ Мк Кормикъ, за що зложило йому японскіе правительство сердечну подяку.

Петербург 28. На обширній площі під Петербургом відбула ся торжественна Служба Бога при спѣвучасті соток тысячь народа. Поны и народъ молили Бога о побѣду надь Японцями.

Лондонъ 29. Головна армія російська пофнула ся в півночній напрям від Мукдена. Сильній віддѣл боронять обох крил. Вѣ приступы до Мукдена від полудневої сторѣны суть покрыті підземными мінами. З того всего можна вносити, що не прійде до поважної битвы під Мукденомъ.

Петербург 29. Японці знова придержують ся зачѣпной тактики. Они заняли прорѣз Оа и напирают на лѣве крило Куропаткина. Росіяне не ставляючи поважнѣйшого опору пофакують ся, через що цѣлланъцухъ узгѣрей Оа опинив ся в руках Японців. Куропаткинъ явно пофає ся з військом в менше гѣрську околицю, дебы мабуть мѣг приймати битву.

Мукденъ 29. Куропаткинъ выдав розказ до своих офіцерѣв, чтобы перестудовали битву під Ляо-Янгом и выстерѣгали ся поповнювати такі блуды, як там поповнили.

Тіє (прорѣз) 29. Убраня на зиму для війська спроваджують Японці з Америки. Кружить поголоска, що мѣж японськимъ військомъ лютує пошесть.

Владивостокъ 29. Розходять ся тут приватні поголоски, що мѣж японськимъ військомъ лютує пошесть.

Владивостокъ 29. Розходять ся тут приватні поголоски, що Портъ Артура не удержити ся довше як до нового року. Вѣдомѣсть, що три японскій торпедовѣ, натрафивши на підводній міны, вылетѣли в воздухъ, е урядово потверджена. В Владивостоку цѣлкомъ спокійно.

Петербург 29. Спеціально депеша з Чіфу доносить, що три японскій военній кораблѣ кружать коло Чіфу, а то дѣ ся в порозумѣню з Китаємъ, чтобы недопустити до того, абы портартурска флотія, если передер ся через

флоту японскіу, не могла тамъ найти захистъ.

Петербург 29. Вѣ наслѣдок подорожі царя до Одессы, всѣ телеграмы з поля війны доходить до его рук по дорожѣ, через те цѣла Росія нарѣкає на великій брак вѣдомостей з поля війны. А хвиля е тепер дуже важна, бо розходять ся по цѣлѣй державѣ рѣжній поголоски про страшну битву під Мукденомъ, що Портъ Артура е цѣлкомито відтятий від свѣта, так, що жадна вѣдомѣсть зѣдтамъ выдѣстатися не може.

Токію 29. Силою цѣсарского розпорядження продовжено часъ службы другої резервы з 5 лѣтъ на 10, а такожъ знесено рѣжницю яка заходила помѣж першою а другою резервою. Резервисты з 37. рокомъ житя, зѣстають свободній від військової службы. Японська армія зѣстане скрѣплена о 200.000 свѣжого війська.

Петербург 29. Російскіе часописъ „Русъ“ доносить, що Японці можуть поставити на ноги резерву зложену з одного міліона и 10.000 війська. Часописъ та говорить, що Росіяне дуже ошукали ся, перецѣнюючи свои силы и легковажучи неприятеля. Куропаткинови и рядови російському треба те знати, що має тепер до дѣла зь ворогомъ, котрый може выслати на поле битвы цѣлланъцухъ міліонъ війська.

Лондонъ 30. Наслѣла тут телеграма, що на цѣлѣй лѣвині, в поменьших битвах під Мукденомъ Японці стали побѣдниками.

Петербург 30. Достоверній телеграмы доносять, що передна сторож ген. Куропаткина зѣстала побита и мусѣла пофнути ся до головної арміи. Доходить тут рѣжнородній вѣсти з поля війны, з котрых можна уважати те за певне, що Мукденъ находить ся еще в руках Куропаткина.

Мукденъ 30. Тепер наступає цѣлкомъ нова фаза в военной кампаніи. Спокійне заховане ся Японців толкують в сей спосіб, що ген. Ояма робивъ всякій приготования, чтобы рѣшучо наступити на Росіянъ и остаточно покѣнчити цѣлу війну. Тепер вже ті приготования покѣнчені, страты в людяхъ и амуніції заступлені свѣжими транспортами, так що маршалок Ояма розпочавъ вже акцію на ново, и кождої хвилі можна надѣятись великої борбы під Мукденомъ, хіба що Куропаткинъ пофне ся еще дальше на півноч, деь до Харбѣна.

Мукденъ 30. Японці заняли становища коло паса гѣрѣ Сятай и мѣсцевости ті сильно укрѣпили. Армія японська після обчислень російского генерального штабу складає ся з 180 баталіонѣв, се е оденъ баталіонъ має 800 люда, отже разомъ пѣхотинцівъ е 144.000, 6300 кавалеріи и 638 пупокъ.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904-1905.

Головний } КОНСТ. КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРШОНЬ,
касир } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Место-председатель.....С. Митренко
OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря.....Иос. Кульчицкий
BALTIMORE, M. D.

Заст. касира.....А. Янковичъ
MC ADoo, PA.

Радий:

А. Валевский.....St. Louis, Mo.
А. Семаницкий.....Trauger, Pa.
Ник. Дембицкий.....mahanoу Plane, Pa.

Б. Кобань.....Olyphant, Pa.
Ал. Сорова.....Plymouth, Pa.
Иванъ Парлякъ.....New York City.

Ихъ заступники:

Из Сенью.....Jessup, Pa.
Ив. Посипанко.....Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровский.....Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, Pa.

Головний організаторъ:

о. Н. Пѣдорецкій, box 31, Jersey City, N. J.

За 70 центовъ на мѣсяць
Союзъ платитъ 600 долла-
ровъ посмертного за мужа,
а 300 долларовъ за жену и
другі запомогі въ разѣ ин-
шихъ несчастныхъ випад-
ковъ.

Въ Союзѣ можете убеспе-
чити ваші дѣти за тан-
шій грошъ якъ де инде
а посмертне за нихъ до-
станете болѣе якъ де
инде.

ОГОЛОШЕНЕ.

ВШ. П. СЕКРЕТАРЬ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ
запомнати, що грошѣ на-
лежачі до Р. Н. Союза вы-
писуе ся на имя: Alex Shar-
shon, treas., Shamokin, Pa.,
а не на мое имя, только ти
моні ордеры и чеки выпи-
саны на имя Alex Sharshon
засылайте просто до мене
а я самъ водошлю до каси-
ера.

Пригадую § 9 статуту „Союза“,
на подѣставъ котораго члены при-
ступають до „Союза“ а маючі
выше 40 лѣтъ мають до трохъ
мѣсяцівъ по вступленію пред-
ложити метрику уродженія.

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

Ч. 413. КВИТЪ \$300.00
на три сто долларовъ, котрі п. Ни-
колай Дзямба отримавъ яко посмерт-
ну запомогу по женѣ Оленѣ зъ
головной касы Р. Н. Союза въ
Америцѣ.
Jersey City, N. J. 1904.

Николай Дзямба.

Свѣдкі } Теодоръ Цѣплякъ,
Михайлъ Медвѣдъ.
Кондратъ Сандовичъ, предс.,
Теодозій Ткачъ, секретарь.

Ч. 415. КВИТЪ \$300.00
на триста долларовъ, котрі п. Ста-
ниславъ Пѣтухъ отримавъ яко по-
смертну запомогу по женѣ Маріі
зъ головной касы Р. Н. Союза въ
Америцѣ.
Carnegie, Pa., Sept. 21, 1904.

Станиславъ Пѣтухъ.

Свѣдкі } Стеф. Середенскій,
Арсеній Патрошъ.
Иванъ Скаско, предсѣд.,
Н. Шерба, секретарь.

Ч. 420. КВИТЪ \$300.00
на триста долларовъ, котрі п. О-
сифъ Ковалевскій отримавъ яко по-
смертну запомогу по женѣ Розаліі
зъ головной касы Р. Н. Союза въ А-
мерицѣ.
Olyphant, Pa., Sept. 22, 1904.

Осифъ Ковалевскій.

Свѣдкі } Осифъ Кузьмичъ,
Стефанъ Корбичъ.
Юрій Хлякъ, предсѣдатель,
Мих. Наздрій, секретарь.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

ЙОСАФАТЪ ЦЮПАКЪ,
членъ Р. Н. Союза, вѣд. 2
Mt. Carmel, Pa., упокоивъ
ся 3-го Септембра с. р. По-
койный походивъ зъ Гали-
чины, села Крижѣвки. пов.
Новый Санчъ. До Р. Н. Со-
юза належавъ вѣдъ 1897 р.
ФРАНЦЫШКА ЛАБАШЪ,
лѣтъ 16, членкиня Р. Н. Со-
юза и братства св. Ольги,
вѣд. 100 McKeesport, Pa.,
упокоила ся 22-го Септем-
бра. Покойна походила зъ
Угорщины, села Стаерлякъ,
столицѣ Крашавъ.

Вѣчная память!

Рухъ

въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЕНЕ.

Дасмо до вѣдомости Русинамъ въ
околиці McAdoo, Pa., що брат-
ство Покрова Пр. Богород. въ Мак-
еду, Па., вѣдѣлъ Союза 7, буде
приимати новыхъ членовъ за зни-
жене вступне въ мѣсяцю Октобру;
пѣсля новыхъ статутѣвъ до Р. Н.
Союза, а до братства задармо
безъ жадного вступного.

Иванъ Посипанко, предсѣд.,
Дмитро Капѣгула, секрет.

БРАТСТВО

св. О. Николая, вѣдѣлъ 63 въ
Фордъ Ситі, Па., звыває всѣхъ
своихъ членовъ, котрі розкинені
по другихъ мѣсцевостяхъ и мѣ-
цевыхъ, щобы ся зѣйшли на рѣ-
чний мѣтингъ, котрий вѣдѣдуе ся
дня 22-го Октобра на шестой ули-
ци. На томъ мѣтингу буде ся ви-
бирати новый урядъ. Просимо та-
кожъ контрольную комісію пп. Бер-
дель и Голизну, щобы прибули на
той мѣтингъ, бо треба зѣдати ра-
хунокъ зъ цѣлого року. Каждый
мае явити ся пѣдъ карю 50 цен-
товъ о годинѣ пѣвъ до другою коло
русской церкви.

Андр. Бобакъ, предсѣд.,
Семанъ Балъ, секретарь,
Ант. Шестакъ, касиръ.

БРАТСТВО

св. О. Николая въ Лорез, Ра.,
вѣдѣлъ Р. Н. Союза 89, буде при-
нимати въ мѣсяцю Новембру но-
выхъ членовъ безъ вступного.
Дня 27 Новембра вѣдѣдуе ся рѣ-
чний мѣтингъ. Будуть читати ся
рѣчний рахунки и выбирати новый
урядъ. Котрый членъ не приѣде на
сей мѣтингъ, заплатитъ 50 центовъ
кары.

М. Таньчакъ, предсѣдатель,
В. Фецашъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. Арх. Михайла ч. 85 Союза въ
Гейзелтонъ, Па. буде принимати но-
выхъ членовъ за знижене вступне.
Вступне до Братства не буде ся
платити. Такъ прошу почтенныхъ
крайновъ вступайте чимъ скорше,
щобы не було за пѣзно. Наше брат-
ство числитъ около 150 членовъ
а доперва оденъ рѣкъ якъ ся за-
сновало. У насъ можете убезпечити
и свои дѣти. Въ разѣ нещастія на
нихъ Союзъ платитъ болѣе якъ
другі організації. Мѣтингъ буде ся
отримовати 9-го Октобра 1904 въ
гали церковній.

Ф. Поливка, секр.

ПОВѢДОМЛЯЕМО

всѣхъ въ напой околиці
Русинѣвъ що Бр. св. Й.
Хр. вѣдѣлъ 50 Р. Н. Сою-
за въ Desloge, Мо. на рѣч-
номъ мѣтингу 9 Октобра

буде приимати новыхъ
членовъ безъ вступного.
Котрый щарый Русинъ,
еще де е въ Братствѣ най-
приѣде а радо го приимемо.
Буде ся такожъ выбирати
новый Урядъ и буде ся
читати рахунки зъ цѣлого
року. Кто зъ урядниковъ
не явитъ ся на мѣтингъ за-
платитъ доляра. а члены 50
центовъ кары.

За урядъ Братства:

Алексій Хапъ, предсѣдатель,
Теодоръ Ревакъ, секретарь.

Великій Балъ

устроюе

Руске Товариство „Зоря“
въ суботу дня 5. Новембра 1904
въ Liberty Hall 257 E. Hou-
ston St. New York.

Музыка знаменита. Тикетъ 25
центовъ. Початокъ о годинѣ 8-мой
вечеромъ. Запрашаемо всѣхъ че-
сныхъ Русинѣвъ зъ Нью-Йорку и
околицѣ. За добру музыку ручитъ
Комитетъ балевый.

М. Тарновскій, предс.,
А. Корпанъ, касиръ,
И. Шкрибайло, секр.

ПЕРШІЙ БАЛЪ

устроюе руске братство Успенія
Пресв. Богородицѣ въ Allegheny,
Pa., вѣд. 56 Р. Н. Союза, въ су-
боту дня 22-го Октобра 1904 на
доходъ братства. Балъ розпочне ся
о годинѣ 2-ой пополудни въ сло-
веной гали на Peter Str. коло
православной церкви на Woods
Run въ Allegheny, Pa. Вступъ
для мужчинъ 50 цнт., для жен-
щинъ 25 цнт. Запрашаемо всѣхъ
чесныхъ Русинѣвъ и Русинки зъ
Алеєні, Микисракъ, Питсбурга и
околицѣ. Буде грати музыка най-
лѣпша, услуга чесна, за що ручитъ
Комитетъ балевый:
Петро Герляхъ,
Василь Мошакъ,
Павло Іера,
Михайлъ Турковский.

ПЕРШІЙ ВЕЛИКІЙ БАЛЪ,
який устроюе новозаложене братство
св. Андрея Первозванного, вѣдѣлъ
Союза 66, вѣдѣдуе ся въ гали п.
Ф. Фіалы 1341 Ave. A., New
York (гора мѣста) въ суботу дня
15-го Жовтня 1904. Початокъ о
годинѣ 7-ой вечеръ. Вступъ вѣдъ
особы 25 центовъ. Просимо ню-
йорскихъ и дооколичныхъ Русинѣвъ
на вѣдѣлу забаву.

За Комитетъ:

Иванъ Лаозорчикъ,
Гриць Пыртко,
Андрей Павликъ.

— Хотите безпечно и скоро захвати до
старого краю, або спровадити родину въ
краю, купитъ собѣ шифкарту вѣдъ John-
a Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N. Y.

ХОЧЕ ЖЕНИТИСЬ

молодець лѣтъ 24, Русинъ зъ Га-
личины, повѣту Тарнополь. Має
500 долларовъ готѣвки, е столаремъ,
зарабає 16 до 18 долларовъ на
тыждень. Пошукуюе рускомъ дѣвчынѣ
котра бы вѣла читати и писати,
була розумна и добра. Проситъ о
письменній оголошеніи и фотографію.
Адресъ: Joseph Lypski,
34 Jefferson Str.,
Buffalo, N. Y.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ кра-
пѣвъ черекъ нашу газету, муситъ
заплатити 25 центѣвъ за кожде ого-
лошене напередъ.

ДЕ ЕСТЬ

мой швагерь Иванъ Блашакъ, зъ
Бортного, пов. Горлицѣ, въ Гали-
чинѣ. Середного росту, лѣтъ 45 до
50. Три роки тому назадъ меш-
кавъ въ Шенандорфъ, Па. Кто бы
знавъ о нѣмъ нехай дасть знати
на адресу:
Afa Zuraw 26
135 Main Str., Derby, Conn.

ДЕ 6?

Александръ Бачинскій братъ по-
койного Евгена Бачинского. Кто
бы знавъ про него, зволить подати
его адресъ до редакціи „Свободы“.
Справа дуже важна. 27204

Рускій Бизнесмены!

Присилайте адвертайз-
менты до календара „Сою-
за“, котрый выйде вже при
кѣнци Септембра с. р.

Каждый рускій бизнес-
менъ повиненъ подати свой
адвертайзментъ до кален-
дара „Союза“, бо по томъ
будуть знати Союзане, ко-
трый бизнесменъ е щирый
для нашої робѣтничой ор-
ганизациі.

Цѣна за адвертайзменты
така:

За цѣлу сторону \$4.00
„ пѣвъ стороны 2.25
„ четверть стороны 1.25
Грошѣ треба зложити зъ
горы напередъ.

Грошѣ за адвертайзменты
и всякій письма въ той
справѣ посылайте на адре-
су: Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

**Въ Септембрѣ Рускій
Народный Домъ пославъ
до краю грошей выше
сто тысячъ!**

Посередникамъ даемо ра-
ты значно таньшій, якъ всѣ
другі компанії!

Грошѣ доходятъ за 10—
12 днѣвъ до краю.

Повѣдомляемо крайновъ,
кто посылаетъ имъ грошѣ,
чого не робитъ жадна инь-
ша компанія.

Посылайте грошѣ лише
черезъ посередниковъ Р. Н.
Дому, коли хочете, абы
грошѣ не пропали и дѣй-
шли скоро.

На якѣмъ плейзѣ нема
посередника Р. Н. Дому,
нехай який чесный патриѣтъ
напише на адресу:

Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

а пришлемо посылкову
книжку и поясненія.

По найтаньшой цѣнѣ
продаемо всѣлякій побожній
и свѣтскій книжки, прегар-
ный святіи и рускій исто-
ричній образы. Кто купе
наразъ за болѣшу суму да-
емо великій опустъ.

Продаемо шифкарты на
всѣ лініи таньше, якъ всѣ
другі агенты. Вышукуемо
службу и роботу въ Нью-
Йорку, Джерзи и Котекті-
котъ.

За книжками, шифкарта-
ми, образами и въ справѣ
вышукания работы пишѣтъ
на адресу:

R. N. Home, 123 Sussex St.
Jersey City, N. J.

Бюро робѣтниче!

130 Main St., Derby, Conn.

Потреба много дѣвчатъ и
женъ, молодшихъ и стар-
шихъ до робѣтъ фабрич-
ныхъ и до службы по до-
макъ. Платня служницъ
вѣдъ 7 до 16 долларовъ на
мѣсяць. По фабрикахъ вѣдъ
4 до 10 долларовъ на тыж-
день. Кто знає лѣпше свою
работу чи на службѣ чи у
фабрицѣ той бере лѣпшу
платню. Котрій дѣвчата ма-
ють лиху платню а тяжку
работу нехай голосать ся
до нашего бюра на адресу:
Gabriel Dziadyk,
130 Main St., Derby, Conn.

Якъ звѣсно Рускій На-
родный Домъ отворивъ Ю-
ро робѣтниче з першій его
бренчъ офисъ (філія) е въ
Дербі, Конн. а я его аген-
томъ. Позаякъ въ напой
околиці нема досѣтъ дѣв-
чатъ и жѣнокъ, то подаю
отсе оголошене, щобы та-
кожъ другі зъ него могли
користати.

Зъ поважанемъ
Гавріилъ Дзядыкъ,
130 Main St., Derby, Conn.

Допись.

Glen Lyon, Pa.

Хвальна Редаціе! Помѣ-
стѣтъ тыхъ пару рядковъ,
котрыми хочу подѣлити ся
зъ читателями, якъ то я о-
глядавъ фарму.

Давно вже мавъ я на
думѣ купити собѣ фарму
и поѣхавъ до Вирджініі
оглянути фармы. Дуже ме-
нѣ подобало ся гарне поло-
жене вирджинскихъ фармъ
и выбраемъ собѣ одну, ко-
тру и купивемъ. Земля е
тутъ урожайна и вѣсо тутъ
родить ся. Пшеница, овесъ,
огорки, мельоны и вѣсо
друге. Картофлѣ бачивемъ
дуже гарній и родять ся два
разы на рѣкъ. Тутъ кож-
дый може далеко лекше
выжити якъ при тяжкой
майнерской працѣ.

Разомъ зѣ мною була тамъ
панѣ Магдалина Серекова,
котра такожъ выбрала собѣ
фарму. Панѣ Серекова була
дуже утѣшена великимъ у-
рожаємъ пѣнесѣвъ, котрыхъ
на одномъ акрѣ родить ся 80
бушлѣвъ. Теперъ продає ся
оденъ бушель по \$1.

При закупленію фармы
помагавъ тамъ п. Jan Jeli-
пекъ, зъ котораго услуги есмо
дуже вдоволеніи и дякуемо
ему.

Здоровимо читателейъ

Иванъ Кубасикъ,
Магдалина Серекъ,
Glen Lyon, Pa.

НОВИНКИ.

— **ЗДОРОВЛЕ** о. Н. Пѣд-
горецкого значно полѣпши-
лось. Е надѣя, що невдовзѣ
завѣсімъ подужає и возьмѣсь
зновъ до енергічної працѣ
въ хосенъ американской
Руси.

Въ Фордъ Ситі, Па.
жена Русина Михайла Ста-
нища породила 3 дѣтей: 2
дѣвчатъ и одного хлопца.
Дѣти суть здоровы. При
крещенію дано имена дѣв-
чатамъ одной Марія а дру-
гой Анна а хлопцеві Ми-
хайлъ. Нехай здоровы ро-
стутъ на потѣху родичамъ.

— Въ Нью Йорку при-
трафила ся незвычайна при-
года. Одна жѣнка пѣшла
вѣдѣдати свои кумоньки и
такъ у нихъ угостилась, що
уже цѣлкомъ нетвереза вер-
тала пѣзно въ ночи домѣвъ.
Не памятаючи що ся зъ-
нею дѣе, зайшла въ якийс-
я дверь и лягла спати. На
другій день рано будить
ся, не знає де она е ажъ
тутъ коло неи стоить кѣнь.
Жѣнка дуже налякалась и
зачала кричати о помѣчъ.
Крикъ еѣ почувъ полісменъ,
прибувъ чимъ скорше до
неи и завѣвъ на поліцію.
Судія довѣдавшись о цѣ-
лой справѣ увольнивъ жѣн-

ку кажучи, що она вже и
такъ покарана за пѣяństwo.

— **ВУЛЬКАНЪ** Везувій
коло Неаполю въ Италіі
въ найновѣйшихъ часахъ
зачавъ выкидати зъ себе
ляву. Скорупа, котра утво-
рила ся докола кратеру
(отвору Везувія) пукає и
впадає до середины, зъ водъ-
ки вылѣтає разомъ зъ ля-
вою и засипує цѣлу око-
лицю.

— **ВЕЛИКЕ** збѣговище
народа выликала завзята
борба двохъ жѣнокъ на о-
днѣй зъ улицъ Нью-Йорку,
котрі заки ихъ розбрѣла
поліція, вже подрапали со-
бѣ ногтями до крови лице
и повидѣрали волосе зъ го-
ловы. Причиною сей бѣйки
було се, що одна зъ тыхъ
жѣнокъ завинила другой
пару долларѣвъ а по якѣмъс-
часѣ заплатила свой довгъ
выставивши чекъ. Того са-
мого дня выпровадила ся
въ иньшу часть мѣста.
Чекъ показавъ ся фальши-
вый, але де шукати винов-
ницѣ? Отже того дня стрѣ-
тили ся случайно обѣ жѣн-
ки и покривджена зробила
собѣ справедливость.

**ЯКЪ ВѢДА ТО НЕМА ЗА-
БОРОНЫ НАШОЙ МОВЫ
ВЪ РОСИИ.**

Зъ Кубаньщины пишутъ
до краевыхъ газетъ: Коли
Росія потрѣбує помочи, то
першъ усею звертаєсь до
Украинцѣвъ о помѣчъ. Да-
леко на теренѣ войны бо-
рють ся самы майже укра-
инскій полки, а правитель-
ство російске выслало на-
вѣтъ бандуристовъ, щобы
думами своими поддержи-
вали хоробрѣсть жовнѣровъ.
Та цѣкавый моментъ лу-
чивъ ся теперъ зъ нагоды
спущенія на воды военного
корабля „Кубань“ зъ до-
ковъ въ Лѣбавѣ. Великій
князь Александръ Михай-
ловичъ, що бувъ хреснымъ
батькомъ сего корабля за-
телеграфувавъ до наказно-
го гетьмана кубаньского
войска козацкого не по мо-
сковски а по украински.
Телеграма звучала: „Атама-
ну кубаньского козацкого
войска зъ товариствомъ.
Гей, не дивуйте добріи лю-
ди, що на Украинѣ повста-
ло. Лише що вписанный въ
въ реестръ „русской“ флоты
крайсеръ „Кубань“ въ дни
першого вывѣшенія на нѣмъ
военной хоругви, засилає
свой привѣтъ славнымъ по-
томкамъ Запорожцѣвъ — о-
боронцямъ вѣтчины и вѣры,
твердо обѣцяючи поддержа-
ти честь славного имени, ко-
тре крайсеръ носить.“ —
На сю телеграму вѣдповѣвъ
сейчасъ наказный атаманъ,
але такожъ по украински,
на адресу великого князя
Александра Мих—ча зъ же-
ланіями, щобы корабель якъ
найскорѣйше вславивъ ся
въ бою а на адресу коман-
данта корабля „Кубань“ п.
Маньковского таке: „Маємо
повну надѣю, що вѣдъ васъ
юнаки, нѣ оденъ ворогъ не
вкрыть ся. Рубайте имъ ме-
чемъ головы зъ плечей а
решту топѣте водою.“

— **ПООДИНОКІ** числа
Свободы можна достати у
А. Васермана, 29 Clinton
St. New York.

JELINEK & CO.
Alley, Braddock, Pa.

JOHN J. CAMPTON

Католицкий похоронникъ.

Вынаймае тано керичъ
— ту и на околицу. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALECor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масе заведы на складъ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочкахъ въ наилучшихъ броварѣхъ,
горьки и ликеры наилучшего гатунку.
Братья! закупайте у своего!

МАСЕЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRA LOTZ,305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
справляе книжки всѣякого рода, хотъ
бы и въ роздрѣбъ. Также робитъ книж-
ки для братствъ, церквей, бизнесменовъ
и т. д. За роботу гварантуе.SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

гостельничий

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпить гаренько?
Запѣтайся де Митренко;
Готель, вису, пиво мае,
Повни склянки доливая.
С дѣлами, с и галѣ
На мѣтаніи, на забавѣ;
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вкуснѣе неодио цѣкае, —
А шо выпьешь, то знай брате,
Пѣде дальше, якъ у паты!

ОДИНОКИЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Каждый Русинъ мавѣтъ яку небудь
потребу въ Нью Йорку, въ околицѣ,
пованенъ вступити до того готелю, бо
тутъ достане найдѣннѣйшій и найтаннѣй
напитки всѣякого рода и порадку, до най
лучшихъ кушѣи и пѣфарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХъ,
ДІТЯЧИХъ
І ВЕНЕРИЧНИХъ.Жени при порождѣніи
особливої опіки.Офіс: 227 N. Shamokin Str. | Телефонъ
SHAMOKIN, PA. | Nr. 1673Юліанъ Копистянскій
(JULIAN KOPYSZANSKI)

424 Shamokin Str., ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ ру-
скій. — Найлѣпшій напитокъ
можно ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутелки,
вина розматого гатунку,
горѣвки досковали, цигара
душке добры.

Спишѣть Братя Русины до своего брат-
ча Юляка!Выробляє брат-
ѣ машлѣ, шапки,
вѣднѣжѣ, горути,
униформы.Цѣнникъ и пре-
дѣлѣннѣе дарюкъ.Можете просити до авоъ по руски, сло-
венски або польски.R. H. Morgan, 23 N. Main str.,
SHENANDOAH, PA.ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.

— въ —

SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
побольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый домъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказуе, що може ком-
панічна робота. — Всѣ ро-
зумнѣе Русины належать до тои
компаніи, купують зѣ своего власно-
го стору значить, спомогають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500
Заряджуютъ нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTER)

— въ —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібный рѣчь до житя. съ такожь
можно купити убраня, майнерскіи и ачайнѣи.

Посылае такожь грошѣ до вѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и безопасно.

Продае шиферты.

Не вѣдь нынѣ вже мають лѣде солідного
Ивана Глова.

Сденъ зъ наибольшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-
куштуе сего пива, то
нишого вже не хоче
пити.

Голова вѣдь него
нѣколи не болитъ,
бо есть здоровье и по-
живно.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ЦЕРША РУСКА ВУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чм смачныхъ ковбасъ,
Не грати брате грошей й часу,
Личь пытайся, де бучеръ Югасъ.

Вѣдь всѣякое мясо мае,
Зѣ людьми красно розмывае
И поруски, по словенски,
По англицки и по польски.

Зѣ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ доброй справѣ всегда справный
За рускій народъ крѣпко стоитъ,
Вражды людской ся не боитъ.

Гомъ Русинамъ треба знати,
Шо его тре подлярати;
Красно знавати, въ пацѣрѣ запакуе,
Бучерня чиста, амъ ся сердце радуе.

Мы, Русинаи не мадуемо,
Вѣдь Югаса все мясо купувати буде
Бо вѣдь у Scranton найлѣпше мясо ма,
О томъ кожда дѣтина навѣтъ добре зна.

Томъ малъ брати, якъуда ся не водоча,
До найлѣпшого бучерня до Югаса ходѣ
Добре, тано, справедаливо
Чисто, смачно и утѣшно!

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Каждый, кто зѣ Братѣвъ - Руси-
новъ привѣде зведѣти славу свѣ-
тову выставу въ St. Louis, Mo.
нехай не пожалуе зайти до

перворядного руского салону
АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО

а тамъ знайде все здоровыи напитки
та цигара, а шо найголѣпшѣе:
добру порадку, помѣчь и услугу че-
резъ цѣлый часъ.

Такъ же пригадуе ся ласкавой па-
мяти, шо спродае тани а добры
пѣфарты и выслае грошѣ до краю.

Aleksander Walewskyj,

175 St. George St., St. Louis, Mo.
Bell Phone Blue 1254.

Гигіеничний Електричний Поясъ!

Поручованныи лѣкарями, 5000 свидѣствъ, 5000 ста-
лыхъ вылъченъ, понавѣ 5,750 000 теперь въ ужитю.
Лѣчать сѣчасъ: Руматизмъ, некралѣию, боль голо-
вы, епилептичнй керѣхъ, хоробы почокъ и селезенки,
нестравѣсть, загальне ослаблене, слабости жѣночй, утрату мужеской силы, хро-
ничне розболѣване, холождѣсть ногъ, безсонницю, боль кражей, чутѣ змучена,
печена коло сердца и нечисту кровь. Лѣчать зарѣвно мучилии и жѣнки.

Наша знижена цѣна \$1.00 дае всѣмъ можность его набути. До замовленя
повиненъ бути долученый 1.00 долларъ почтовымъ переказомъ або въ рѣжѣ-
строваномъ листѣ. Зѣ кождымъ повсомъ пославѣмъ вѣсѣзѣвки въ московской мовѣ.

C. F. ZARUBA & CO.

309 N. 4th St. Dep. Sv. Clarksburg W. Va.

БРАТЯ РУСИНЫ!

Каждо хороба е наибольшимъ несчастемъ чоловіка, особливо въ Америкѣ, по-
неже не только шо недае ему вѣдповѣдного утриманя, але стае ся причиною перед-
вчасной смерти тому, котрый мѣгъ бы тѣшити ся добрымъ здоровьемъ и уживати ще
денного свѣтла.

Нашѣ Братя Русины прибуваючи сюда зѣ старого краю, не знаютъ до кого
власне мають удатися и отверто объяснить станъ своего здоровья, або удають ся до
такихъ лѣкарѣвъ, котры не только ободрутъ ихъ зѣ остатного кроваво заробленого
цента, але ще въ дѣдѣтку взбѣдѣвають слабѣсть невѣдповѣднымъ илѣками и копають
имъ вѣдь разу могилу.

Черезъ тое Братя Русины тутъ на чужинѣ марнуете и майже незнаючи впро-
ваджаєте вашу родину на тую саму дорогу мизеріи, на котру вы давно вступили.
Если чувствуете ся бути слабыми и чувствуете великій упадокъ на силѣ и здоровлю а хотите
бути вылъченными, то зголосѣть ся до

Проф. Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА,

если можете особисто — або въ листѣ опишѣть зѣ увагою повстане слабости и якъ
довго вже хоруете и заплѣтъ до него а вѣдь васъ напевно вылъчить, такъ шо тая
сама слабость васъ болѣе не поверне.

Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ,

дипломованныи лѣкаръ зѣ ню-йорского университета,

для котрого нема хоробы, котру вѣнь бы немѣгъ вылъчить; вѣнь лѣчитъ и гварантуе
всякій недугъ, яко: слабѣсть плѣцъ, сухоты, всякій терпѣня жолудковой, нерки,
нервой болѣ, катаръ, кашель, дыхавицю, простуду, боль головы, очей, слабый зракъ,
глуху, шумъ ушей, ревматизмъ, боль въ крижахъ, сухой боль костей, скрофулу,
свербѣне тѣла, выпадане волосѣвъ и т. д., лѣчитъ такожь всякій жѣночй внутреннй и
поверхнй хоробы.

Проф. Коллинсъ зарѣвно вылъчить цѣлковито сухоты, якъ такожь тайнй мужескй
и жѣночй хороты. Подчасъ его 15-лѣтнѣй практики не було ще выпадку, шобы его
наука и вѣдомѣсть лѣкарека въ чѣмъ небудь змыслила.

Звертаемо увагу на декотры посвѣдченя:

Вылъчена з запаленя матичного и иныхъ женескихъ слабостей.

Поважанныи пане Проф. Коллинсъ! По положу въ грудню минувшого
року досталамъ запаленя матицѣ, бѣлыхъ уплавъ, боль крижей и вѣхъ ко-
стей а такожь запаленя мѣхура. Удаваламъ ся до многихъ докторѣвъ, але
вылѣсть помочи, чуламъ ся чимъ разъ слабѣю. Въ юнцѣ удаваламъ ся до
васъ п. Проф. Коллинсъ и вы сѣчасъ прислали мѣѣ лѣка и по ужитю пер-
шихъ лѣковъ чуламъ полегчене а въ противу 10 днѣвъ буламъ цѣлкомъ вы-
здоровлена. Прошу приѣмѣть мою сердечну подяку за такъ скоро и стало
вылъчене!

При всякой способности буду ся старала познакомиться моихъ прияте-
лѣвъ зѣ вашою практикою и чудесными лѣками. Зѣ поважанемъ

Марія Водницка,

1254 Ashland Ave., Chicago, Ills.

Вылъченый зѣ сифилису и сухотъ зѣ него вывинувшихъ ся.

Дорогий добродѣлю! Я лѣчивъ ся

блѣзко 4 роки черезъ рѣжныхъ док-
торѣвъ вѣдь сифилису, однакъ не только шо мене не вылъчили, але ще
поблѣшали мою слабѣсть, такъ шо доставъ смѣхъ и сухоты и плываю
кровью. Нарештѣ и удавъ ся до д-ра Коллинса и вы мене вылъчили
цѣлковито въ короткомъ часѣ. Прошу приѣмѣть мою подяку за вашу
сумѣльность, бо если бы не вы, то сумный бы былъ конецъ моего житя.

Остаюсь зѣ поважанемъ,

Теодоръ Красненскій,

4602 Blackberry Alley, Pittsburg, Pa.

Зѣ того всего видно, шо Проф. Коллинсъ е только
одинѣй лѣкаръ, котрый може вылъчить безъ особного
наветъ, егзамѣнованя, бо посля описаня хоробы вылъ-
чить хотий бы ете на яку небудь хоробу терпѣли.

Прото Братя, не вѣдкладайте, якъ ете хорй и если
желаете бути здоровыми и здѣбными до працѣ, не уда-
вайте ся до иныхъ лѣкарѣвъ, котры мовѣ пивакъ чѣга-
ють на вашъ тяжко заробленый грошѣ, але смѣло и зѣ
довѣремъ удайте ся до Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса; опи-
шѣть му по руски станъ вашей хоробы а можете бути певнй, шо вѣнь васъ, яко
платетный и совѣтнѣй, 15-рѣчнѣй практикѣ въ короткомъ часѣ выздороветъ. Пишѣть
подъ адресою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,

New York Medical Institute,

140 W. 34th Street,

New York, N. Y.

Особно пациенты принимаютъ ся вѣдь год. 10. до 5. вечеръ. Въ недѣлю вѣдь
год. 10. до 1. по полудни.

